MR.P.GAUCYS
3222 W.MARQUETTE RD.,
CHICAGO,ILL. 60629

DARBININKAS

LV NO. 15 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | PENKTADIENIS - FRIDAY VASARIS - FEBRUARY 27, 1970 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 | 10 CENTŲ

Mechaniška mokyklų desegregacija neįvykdoma

Atsisakyta vaikų vežiojimo desegregacijos tikslu

Senate ir Atstovų Rūmuose praėjo prie švietimą liečiančių įstatymų prikabintos pastabos, kad negalima vartoti vaikų vežiojimo iš jų gyvenamų vietų į kitas mokyklas vien tik tuo tikslu, kad mokyklose būtų panaikinta segregacija. Taipgi bus pakeistos desegregacijos įstatymo vykdymo taisyklės, leidžiančios nutraukti federalinę pašalpą mokykloms, dar nespėjusioms panaikinti segregacijos.

Liberalai jau padarė išvadas ir pradėjo priekaištauti, kad kongreso ūpas desegregacijos atžvilgiu yra žymiai pasikeitęs — pradėta eiti atgal.

Pabrėžtina, kad Vyriausiojo teismo nutarimas panaikinti dvejopų mokyklų sistemą (viena baltiesiems, kita juodiesiems) galioja kaip galiojęs. Tą nutarimą ne mažiau už šiauriečius remia ir pietiečiai, bet pietiečiai su pagrindu prikiša, kad jo vykdymas spaudžiamas tik pietuose, kur rasiniai skirtingos mokyklos ten buvo ir įstatymais remiamos, bet niekas nieko nedaro ten, kur rasinės mokyklos tebėra kaip buvusios, nors įstatymais ir neglobojamos. Ir tai yra kruvina Amerikos gyvenimo tiesa, apie kurią ikšiol niekas nenorėjo kalbėti. Ir didžioji kaltė dėl to veidmainiavimo priskirtina tiems vadinamiesiems liberalams, kurie dėsto naštas kitiems, bet patys pamiršta jų pasiimti. Apie savo segregaciją tylėjo, bet apie pietiečių garsiai šūkavo ir teismo pagalba bei bausmėmis naikino.

Tik šito fakto iškėlimas padėjo kongreso narių tarpe susiformuoti nuomonei, kad ikšiolinis to nutarimo vykdymas nėra garbingas. Jei kitos Amerikos dalys gali nebaudžiamos praktikuoti faktinę segregaciją, tai neteisinga už tą patį nusikaltimą bausti tik pietiečius.

Tam klausimui susitvarkyti reiks dar daug laiko, bet pietiečiai savo naują kelią jau mato — mokyklos pasirinkimo tipą jie nori palikti vaikų tėvams, bet kartu ir pasirūpinti, kad ir vien juodųjų vaikų mokyklos turėtų tokias pat sąlygas ir tokį pat mokslo lygį kaip ir baltųjų.

Tik ateitis parodys, kokiu keliu visas reikalas pakryps, bet dabar jau aišku, kad pirmasis, labai mechaniškas desegregacijos būdas pasirodė ir nepsichologiškas ir nepraktiškas. Tas sunkumas atsiranda todėl, kad abidvi rasės daug kur tebegyvena išsiskyrusios. Kai jos pradės susilieti geografiškai, toji problema savaime pranyks. Tokių vietų ir dabar jau yra, todėl ten nėra nė mokyklų segregacijos problemos. Panaikinus kasdieninį vaikų vežiojimą desegregacijos tikslais, būtinai reikės ir visą desegregacijos reikalą iš naujo persvarstyti.

Rusų - Bonnos posėdžiai tik parengiamieji

Bonna. — Iš Maskvos buvo grįžęs V. Vokietijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Egon Bahr, kurs ten veda pasitarimus dėl galimybės sudaryti nepuolimo paktą. Po kelių dienų jis vėl grįžo atgal, palikęs spaudos atstovams santūrų žodį, kad ryšium su tuo paktu svarstoma daugybė problemų, galinčių turėti reikšmės to pakto sudarymui. Iš to diplomato jokių kitų svarbesnių žinių neišgauta, tik labiau išryškėjo, kad dabartiniai pasitarimai tebėra parengiamieji, kuriems tik pasibaigus išryškės, ar galės prasidėti pasikalbėjimai dėl pačio pakto sudarymo.

Iš Sovietų pusės ir parengiamuosius pasitarimus veda pats užsienio reikalų ministeris Gromyko. Iš to diplomatų kolonija Maskvoje linkusi manyti, kad šiuo metu tas paktas sovietam yra labai įdomus todėl, kad derybos su Pekinu dėl teritorinių ginčų neina nė norima kryptimi nė norimu greičiu. Ir to nežiūrint, pirmasis dialogas tarp Maskvos ir Bonnos gali pasibaigti be rezultatų. Bet per Maskvą į Indiją vykęs V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris Scheele spaudos atstovam sakęs, kad rusai dabartines derybas norės užbaigti sėkmingai.

V. Vokietijos diplomatas Bahr, dabar Maskvoje vedąs pasikalbėjimus su pačiu Gromyko dėl visų problemų, kurios galinčios turėti įtakos nepuolimo paktui su Sovietais pasirašyti.

— **Bendrosios Rinkos finansų ministeriai** dvi dienas tarėsi Paryžiuje dėl vienos bendros piniginės sistemos įvedimo. Jei būtų susitarta, toji reforma pirmiausiai būtų įvesta Bendrosios Rinkos narių kraštuose, o toliau turės prie jos prisidėti ir nauji Bendrosios Rinkos nariai. Tokiais pirmoj eilėj numatomi yra Anglija, Danija ir Norvegija. Tai turėtų būti Europos doleris, pakankamai stiprus išlaikyti varžybas su Amerikos doleriu arba keliauti per pasaulį lygiomis teisėmis.

R. Vokietijos vyriausias komunistas ir prezidentas W. Ulbrichtas, nors ir protestuodamas, yra leidęs savo premjerui susitikti su V. Vokietijos kancleriu Brandtu pasitarti dėl santykiavimo sąlygų. Kovo 3 d. susitinka abiejų pusių žemesni pareigūnai susitikimui paruošti.

Demokratai ruošia rinkimų programą

Washingtonas. — Demokratų partijos ct. komitetas ne juokais ėmė ruoštis šio rudens rinkimams. Jo sudarytas specialus komitetas, kurio oficialus tikslas yra surasti problemas, kurių sutvarkymas kraštui yra pirmiausiai reikalingas, bet iš tikrųjų tai yra rinkiminės programos-platformos paruošimo komitetas.

Šią savaitę komitetas jau pradėjo posėdžiauti Washingtone. Pirmasis darbotvarkės punktas — surinkimas įvairių partijos veikėjų nuomonių jų apklausinėjimo būdu.

Jau buvo išklausytas sen. E. Kennedy pareiškimas, kurio metu jis tarp kitko pasisakė už daugiau kaip pusės Amerikos karių ištraukimą iš Europos ir sutaupytų pinigų panaudojimą Amerikos vidaus problemoms tvarkyti.

Suredaguota medžiaga bus atspausdinta atskira knyga ir platinama rinkikų tarpe per partijos organizacinį aparatą. Paskutinis sumanymas gana problematiškas, nes didžiausioji dalis rinkikų iki tos knygos tikriausiai niekad neprieis.

Ramino unijas dėl nedarbo didėjimo

Šiltame Floridos klimate šiuo metu posėdžiauja A.F.L.-C.I.O. vyriausioji vadovybė su visų darbininkų unijų viršūnėmis. Tai yra metinis pasitarimas ir vienas atipriausių balsų krašto ūkinius santykius tvarkant. Žinoma, tai nėra vienintelis tos gyvenimo srities balsas, nes kitas balsas priklauso darbdaviam, dar kitas krašto vyriausybei.

Bet kiekviena vyriausybė stengiasi nepamiršt tokii unijų vadų posėdžio, kurs kasmet vyksta Floridoje. Šio momento unijų vadovybių problema yra baimė, kad vyriausybės priemonės kovai su infliacija neprivestų prie ūkinės veiklos pristabdymo ir tuo pačiu prie nedarbo padidėjimo. George Meany jau yra pradėjęs skelbti, kad bedarbių skaičius antroje šių metų pusėje pasieks 6 proc. darbo jėgos, todėl reikalauja jau dabar atšaukti kai kurias antiinfliacines priemones.

Išdėstyti tuo reikalu vyriausybės nuomonę ir suteikti reikalingų paaiškinimų prez. Nixonas pasiuntė į tuos posėdžius Darbo sekretorių Shultzą, kurs užtikrino, kad jų baimė dėl nedarbo padidėjimo yra perdėta. Visi ūkiniai rodikliai esą sekami, studijuojami ir daromos reikalingos išvados. Jei bus ženklų, kad nedarbas gali padidėti virš norimo lygio, bus panaudotos priemonės tam reiškiniui sustabdyti ir visam ūkiniam procesui atgal pasukti. Dabar bedarbių skaičius sudaro mažiau kaip 4 proc. darbo jėgos. Bedarbių tarpe dabar dar daug tokių, kurie nedarbo atveju gauna didėles kompensacijas (iki 80 proc. savaitinio atlyginimo).

Vasario mėnesio duomenys bus ypatingai stipriai tyrinėjami, nes jie gali parodyti daugiau ženklų apie tai, kurlink krypsta krašto ūkinė padėtis.

— **Pragyvenimas New Yorko mieste** sausio mėn. vėl pakilo daugiau kaip puse procento (0,7 proc.). Priežastis — šiek tiek dar pakilo kai kurių maisto produktų kainos, bet žymiai prisidėjo keliavimo pabranginimas miesto požeminiais traukiniais ir autobusais. Bet krito kainos gataviems drabužiams (mat, sausio mėn. buvo daug išpardavimų numuštomis kainomis). Pramatoma, kad kainų kilimas jau turėtų sustoti, gi neilgtrukus kainos turėtų po truputį pradėti kristi, nes spaudimas ta kryptimi jau esąs pastebėtas. Bet viena kregždė dar neskelbia pavasario.

— **Londono aerodromų tarnautojai** atsisakė aptarnauti 8 arabų valstybių lėktuvus. Tai yra reakcija prieš arabų teroristų veiksmus, nukreiptus prieš Europos civilinę aviaciją politinių tikslų siekiant. Šveicarijos vyriausybė organizuoja tarptautinę konferenciją priemonėms kovai su tuo banditizmu aptarti.

— **Maskva atmetė JAV, Anglijos ir Prancūzijos pasiūlymą padėti joms prikalbėti Egipto Nasserį, kad jis sugrįžtų prie karo paliaubų susitarimo vykdymo. Izraelis pareiškė niekad nepuldinėsiąs Egipto, jei šis liausis užpuldinėjęs Izraelį.**

Maskvos agentas lankęs Stalinaitę

New Yorko pašonėje gyvenanti Stalino duktė Svetlana per savo turimą ryšį su spauda paleido žinią, kad pereitą vasarą per Ameriką lankiusį sovietinį muziką gavusi Maskvos įspėjimą neatsisakyti Sovietų pilietybės, neberašyti daugiau knygų ir Amerikoje nesusirasti naujo vyro.

Tą muziko vizitą ji laiko "pusiau oficialiu", kas turėtų reikšti, kad tas muzikas, nors ir jos pažįstamas, turėjo ir valdiškų įstaigų pavedimą jai tuos tris pageidavimus priminti. Bet ji paneigė vieno New Jersey laikraščio žinią, kad buvęs ir ketvirtas pageidavimas — kad ji sugrįžtų į Rusiją.

Po to pasikalbėjimo su sovietiniu muziku Svetlana jau atsisakė Sovietų pilietybės ir apie tai su džiaugsmu paskelbė Amerikos visuomenei per savo spaudos agentą. Jos antroji knyga pasirodė 1969 m. rugsėjo mėnesį. Jeigu ji turės geros medžiagos, ji neabejotinai ją paskelbs naujos knygos formoje, tik šį kartą ji gali gauti "patarimą" iš priešingos pusės . . .

Kaip su vedybom? Kas gali 43 metų moterį sulaikyti nuo tos pagundos, jei atsirastų įvairiopai įdomus ir naudingas partneris?

Susitikimas su tuo muziku įvyko viename New Yorko viešbutyje jo paties iniciatyva. Jis buvo atvykęs Amerikon pagal kultūrinių mainų sutartį.

Kultūros židiny New Yorke vasario 14-22 buvo sureng ta lietuvių dailės paroda. Nuotraukoje — rengėjai LB apygardos valdyba ir dailininkai, dalyvavę parodos už daryme. Sėdi iš k. į d. A. Vakselis — LB apygardos pirm., B. Gedvilienė, R. Ingelevičienė; stovi — Z. Dičpinigaitis, V. Dragūnevičius, J. Rūtenis, V. Radzivanas, Č. Janušas, A. Reventas, J. Bagdonas, M. Žukauskienė, P. Jurkus, J. Sodaitis, V. Ignas, K. Žoromskis.
Nuotr. V. Maželio

O kam jum kunigų — užteks ir popų . . .

Maskva patenkina Vatikano pageidavimą, kad katalikam sakramentus galėtų teikti ortodoksų dvasininkai

Laisvės kovos metinėje apžvalgoje (Darbininkas 1970 vas. 11) buvo vertinama: "Jei okupantas tebesistengia tarptautinėje plotmėje įteisinti aneksiją, tai jo pastangos buvo mažesnės Amerikos bare ir didesnės Romos bare, Vatikane". N. Y. Times (vasario 21) pranešė apie vieną konkrečią tokią pastangą. Būtent, rašė, kad "ortodoksų Bažnyčia nutarė leisti savo dvasininkam teikti sakramentus Romos katalikam". Sinodas tai nutaręs pereitą mėnesį, bet apie tai patirta tik vasario 20, o sovietinėje spaudoje visai nepaskelbta.

Kas tokio nutarimo iniciatorius:

Tenka grįžti į 1967 metų gruodžio 9-14 dienas. Tada Leningrade, paskiau Maskvoje, Zagorske lankėsi Vatikano delegacija, kurioje svarbiausi asmenys buvo "krikščionių vienybės sekretariato "sekretorius Willebrands (olandas) ir Brooklyno jėzuitas John F. Long. Oficialiai delegacija nuvyko informuoti ortodoksų vyresnybės apie katalikų socialines pažiūras. Neoficialiai Willebrands tarėsi su Maskvos patriarchu Aleksiejum ir prašė, kad šis leistų ortodoksų dvasininkam teikti sakramentus katalikam . . . Taip tada informavo Eltos korespondentas iš Romos.

To nutarimo oficiali nauda:

Laikraštis pranešė, kad vasario 21 Vatikano "krikščionių vienybės sekretariatas" aną nutarimą įvertinęs kaip "reikšmingą ekumeninį žingsnį". Tokia pažiūra Vatikane. Apie Maskvos ortodoksų pažiūras laikraštis rašė: 1. nutarimas pagerins santykius tarp Rusijos Bažnyčios ir Vatikano; 2. palengvins katalikam gauti sakramentus, ypačiai komuniją; 3. paskaldys ortodoksų bažnyčias, nes kai kurios autonomiškai veikiančios bažnyčios tam nepritaria.

Pagal ortodoksų samprotavimus nutarimas būsiąs naudingas ypačiai lenkam katalikam Kieve, kur nėra nė vienos katalikų bažnyčios. Pačioje Maskvoje esą 5,000-10,000 katalikų, daugiausia užsieniečių ir jiem yra šv. Liudviko bažnyčia.

Toliau laikraštis: "Dauguma Sovietų Romos katalikų gyvena Baltijos respublikose — Latvijoje yra 100 bažnyčių ir Lietuvoje apie 500. Šešios katalikų bažnyčios yra Lvove, po vieną Leningrade, Odesoje ir Tiflise."

Nutarimo neoficiali nauda tačiau — kam:

Tenka vėl grįžti į 1968 metų pradžią. Tad po Willebrands kelionės italų laikrašty "Tempo" buvo neigiamai įvertintas Willebrands žygis. Esą Maskvai rūpėjo politika, o sekretariatui prestižas. "Maskvos patriarchatas politiškai yra priklausomas nuo sovietinės valdžios", o sekretariatas "daug kartų veikė daugiau dėl prestižo kaip dėl apaštalavimo". Taip rašė jėzuitas Floridi, rusų kalbos ir komunizmo specialistas, buvęs jėzuitų laikraščio "La Civilta Catolica" redaktorius, iš tų pareigų atleistas ir išsiųstas į Braziliją, kai jo pažiūros dėl ekumeninio bendradarbiavimo nesutapo su vyresnybės pažiūrom. Iš Brazilijos tada jis ir rašė anuos žodžius.

Neigiamas nusistatymas dėl ano nutarimo gali turėti tokį konkretų pagrindą: 1. Nutarimas pagreitins katalikų kunigų sulikvidavimą. Į prašymus, kad leistų daugiau kunigų, Maskva galės atsakinėti: kam jum kunigų; Vatikanas sutinka, kad sakramentus suteiktų popai. 2. Maskva dabar vartoja vieną matą katalikų dvasininkam ir bažnyčiom, kitą ortodoksam; pirmuosius laiko skurde, antruosius remia. Remia ne dėl ortodoksų tikėjimo, bet kaip rusifikacijos įrankius. 3. Optimistai aiškina, kad nutarimas ar sutarimas su Vatikanu neliečia Baltijos valstybių, nes Vatikanas inkorporacijos nepripažino. Jautrus teisinėm normom, Vatikanas kitaip ir negalėtų galvoti. Bet kitaip galvoja antra pusė — sovietai, ir jie nutarimą vykdys taip, kaip jie jį supranta, nes jie jaučiasi esą "beatipossidentes".

Ar Willebrands iniciatyva atsiradęs nutarimas bus naudingas pavergtiem katalikam — neaišku. Kad sovietiniam režimui bus naudingas — labai jau aišku.

Nutarimas gali prilygti Trojos arklio rolei. Tik tada arklį sugalvojo Trojos priešas, o dabar Bažnyčios vienybės atstovas.

Kariai ir ginklai masiškai plaukia į Pietų Vietnamą

Saigonas. — Bus pasitvirtinęs skeptikų spėliojimas, kad Š. Vietnamo vyriausybei rūpėjo ne karą baigti taikos derybomis, bet suvienyti Vietnamą laimėtu karu. Kad atsigautų ir pasipildytų žmonėmis bei ginklais, pradėjo taikos derybas, kurios turėjo padėti Amerikos visuomenei su tuo faktu apsiprasti ir pradėti spausti vyriausybę pradėti atsitraukimą.

Šiandien Saigone jau manoma, kad Hanojaus laukimas yra pasibaigęs, apie ką liudiją šie du faktai: prarastų pozicijų Laose susigrąžinimas ir masinis gabenimas į P. Vietnamą karių, ginklų ir maisto. JAV bombonešiai jau pradėjo infiltracijos kelio bombardavimą, bet reikia pradėti abejoti, ar tuo bombardavimu bus komunistų sugrįžimas į P. Vietnamą lemiamai sustabdytas. Juk joks kitas žemės gabalas gal niekad nebuvo taip ilgai bombarduotas, kaip tas per džiungles išmintas keliu vadinamas platus takas. Lenda mintis, kad žymesnė dalis tų bombų į taikinius nepataiko.

Sovietų pilietis Aleksandr Tichomirov, dirbęs J. Tautų sekretariate kaip vertėjas, pagautas prie Pacifico įtartas šnipinėjimu. Diplomatinio imuniteto teisė jam nebuvo pripažinta, nes veiksmas, kuriuo jis buvo įtartas, nebuvo surištas su jo tarnyba J. Tautų sekretoriate. Jis būsiąs išvarytas (gal jau ir išvykęs?), nes Maskvos įstaigos dabar panašiai darančios ir su šnipinėjimu pakaltintais ir areštuotais Amerikos piliečiais.

— **Sovietų užs. reik. ministeris Gromyko** atvyko į Berlyną pasitarimams su R. Vokietijos vyriausybe, kuri už kokių trijų savaičių turėtų pradėti pasitarimus su V. Vokietijos vyriausybe dėl faktinio bendradarbiavimo svarbiausiais kasdieninio gyvenimo reikalais, kurie liečia visus vokiečius, ne jų pačių noru ir valia padalintus į dvi valstybes.

Vasario šešioliktoji amerikiečių spaudoje

Laisvės meilė yra didelė

Evening Herald, Shenandoah, Mahanoy City ir Ashland laikraštis (pasiekęs mus K.J.K. dėka), vasario 13 pirmąją vedamąjį pavadino "The Love of Freedom is Great". Painformavęs, kad vasario 16 yra Lietuvos nepriklausomybės diena, laikraštis dėsto, ką konkrečiai Amerika galėtų padaryti Lietuvos reikalu.

"Lietuva ir kitos Baltijos valstybės, Sovietų valdomos, šiuo tuo gali naudotis, išskyrus ūkinę ir intelektualinę laisvę. Čia yra okupacinis režimas. Laisvę mylintieji gyventojai yra pasmerkti būti naikinami valdančios rusiškos daugumos Sovietų Sąjungoje.

"Komunistiniai valdovai žino neramius Baltijos tautų jausmus. Jų programa, paskelbta 1961, siekia sutirpdyti, surusinti tautybes Sovietų Sąjungoje. Tai nėra taip lengva Baltijos kraštuose, kur žmonės mato kritišką savo tautinio išlikimo problemą."

Laikraštis priminė, kad 1940 liepos mėn. to meto valstybės sekretoriaus pavaduotojas Sumner Welles pasmerkė Sovietų agresiją, ir nuo tada kiekviena vyriausybė patvirtina sovietinės agresijos prieš Baltijos valstybes padarinių nepripažinimą.

Ar tokios nepripažinimo politikos užtenka? Laikraštis mano:

"Baltijos valstybių ypatinga padėtis šaukiasi ypatingų priemonių, kuriom Jungtinės Valstybės yra įsipareigoję ir kuriom remiasi Baltijos tautų viltys. Tik nuolatiniu Sovietų Sąjungos spaudimu gali būti Baltijos valstybės padrąsintos tikėti galimybe atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos ir viltim atgauti nepriklausomybę . . .

"Kai kurie pozityvūs žingsniai galimi be jokios rizikos sukelti kitą konfliktą. Yra eilė dalykų, kuriuos Jungtinių Valstybių vyriausybė galėtų padaryti, ir mes, piliečiai, galėtume prašyti, kad ta linkme ji imtųsi žygių.

"Pirma, Jungtinės Valstybės gali sustiprinti viešus ir tarptautinius priminimus apie Baltijos valstybių prievartinį inkorporavimą į Sovietų Sąjungą . . . Jungtinių Valstybių vyriausybė turėtų panaudot Jungtines Tautas ir kitus atitinkamus forumus nuimti kaukei ir parodyti, kaip laužomos žmogaus teisės Baltijos valstybėse.

"Antra, Jungtinės Valstybės turėtų išplėsti tiesos informaciją Baltijos tautom, duoti jom žinoti, kad Jungtinės Valstybės yra susirūpinusios jų interesais, ir palaikyti nepriklausomybės viltis. Visos įmanomos ryšių priemonės, pradedant nuo sustiprintų Amerikos Balso siuntų iki Laisvosios Europos radijo, turėtų būti tam paskatintos ir panaudotos.

"Trečia, Jungtinių Valstybių vyriausybė turėtų sustiprinti Pavergtų Tautų Savaitės įstatymą, sudarydama specialų Pavergtų Tautų komitetą Atstovų Rūmuose. Šio komiteto funkcijos būtų palaikyti laisvės reikalą Baltijos valstybėse ir kitose pasaulio dalyse, Sovietų valdomose, ir nuolat palaikyti Amerikos bei pasaulio bendruomenės opiniją informacija apie padėtį tuose kraštuose."

Negalima nesižavėti laikraščio tikslia ir konkrečia programa, kuri yra sveika ir Jungtinėm Valstybėm ir pavergtiem kraštam ir kuri eina toliau už gryną nepripažinimo deklaravimą.

LIETUVIAI TEBETĘSIA KOVĄ

The Philadelphia Inquirer, nepriklausomas laikraštis, jau ne pirmas kartas kelia Lietuvos klausimą. Vasario 15 dienos nr. (kuris mus pasiekė K. Č. dėka) vedamajame "Lithuanians Continue to Struggle" konstatuoja ir klausia:

"Daugiau kaip ketvirtis šimtmečio lietuviai, tiek namie, tiek užsieniuose, tebesipriešina sovietiniam jų valstybės valdytojam. Kas nesusipažinęs su istorija, gal būt, galėtų nustebti, kodėl po tiek metų jie atsisako nusilenkti. Žvilgsnis į Lietuvos istoriją paaiškins kodėl".

Laikraštis toliau painformuoja, kad Lietuva buvo Rusijos pavergta 120 metų, bet lietuviai niekada neprarado apsisprendimo būti nepriklausomi. Nepriklausomybę jie atgavo 1918 vasario 16. "Ir tolimesni 22 metai Lietuvos istorijoje buvo aukso amžius", kurį pralenkė gal tik 38 metai Vytauto Didžiojo valdomos Lietuvos prieš 500 metų, kada valstybės ribos siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų".

"Aukso amžius baigėsi staiga lietuviam, kai 1940 Hitleris ir Stalinas pasidalino Baltijos valstybes, ir Rusija Lietuvą vėl užėmė. Nacių kariuomenė išvijo raudonuosius. Paskui Sovietai išvijo nacius. Lietuviai kovojo su rusais toliau ištisus aštuoneris metus; vertinama, kad rezistencijos kovose neteko lietuviai 30,000 gyvybių.

"Bet kova dar nėra baigta. Tauta, kuri nepasidavė 120 metų, neišnyks per ketvirtį šimtmečio. Tauta su kalba ir paveldėjimu 700 metų senumo, kuri didžiuojas ta savo kalba ir palikimu, nesiduos taip lengvai sunaikinama sovietinio pavergėjo. Lietuviai pergyvens sovietus, kaip jie pergyveno carus . . ."

Laikraštis tą pat dieną įdėjo pasikalbėjimą su studentėm Kristina Kutkute ir Auste Pečiūraite, kurios abidvi jau gimusios Detroite, bet, kaip laikraštis rašo, yra išaugę lietuviškai nusiteikusioje bendruomenėje. Suminėjo taip pat informacijas, gautas iš G. Mirono, Philadelphijos bendruomenės pirmininko, ir Br. Nainio, centro valdybos pirmininko.

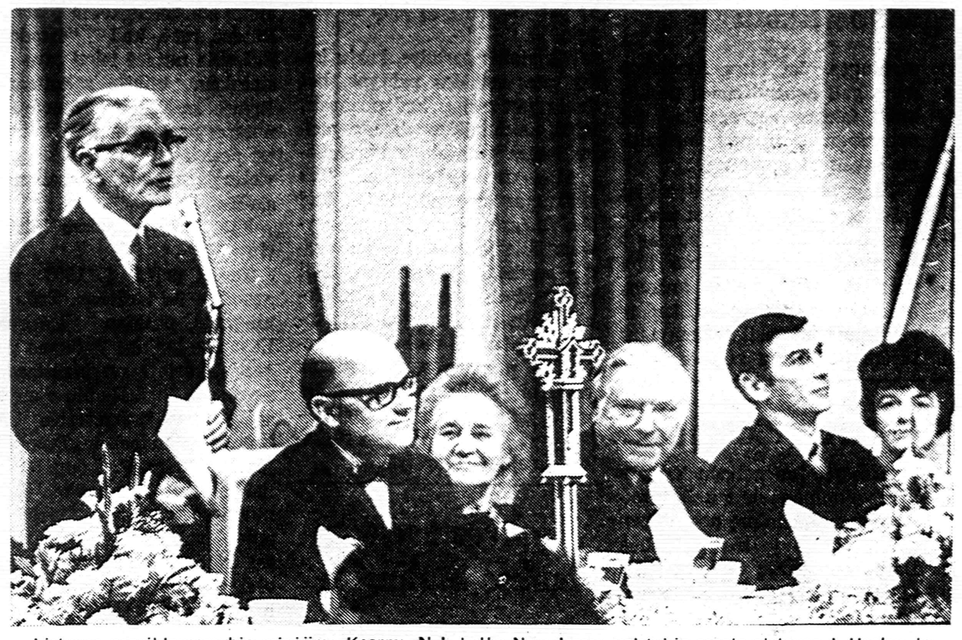

Lietuvos nepriklausomybės minėjime Kearny, N.J. kalba New Jersey valstybės senato atstovas J. Healey, toliau — dr. J. Stukas, p. Jasaitienė, dr. D. Jasaitis, Kearny miesto burmistras A. J. Cavaliero su žmona.
Nuotr. V. Maželio

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Į Lietuvos atstovo ir p. O. Kajeckienės Vasario 16 Dieną surengtą Lietuvos pasiuntinybėje priėmimą atsilankė ir asmeniškai sveikino ponia Alexis U. Johnson, valstybės pasekretorio politiniams reikalams žmona, Rytų Europos direktorius Raymond E. Lisle, Baltijos valstybių skyriaus vedėjas ir ponia Barclay Ward, buvęs Rytų Europos direktorius Harold Vedeler su žmona, buvę Baltijos valstybių skyriaus v. dep-te vedėjai — Richard Tims su žmona, Martin Wenick, buvęs valstybės pasekretoris Loy Henderson su žmona, buvęs valstybės sekretoriaus padėjėjas Michael Cieplinski su žmona, buvęs kongresmanas Alfred Sieminski su žmona, buvusio valstybės sekretoriaus John Foster Dulles sesuo, ponia Lansing, buvusio JAV nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministerio Baltijos valstybėms našlė, ponia Arthur Bliss Lane bei kiti pareigūnai iš valstybės departamento.

Iš JAV Kongreso į priėmimą atsilankė kongresmenai—John J. Ronney, Daniel Flood, William T. Murphy ir Edward J. Derwinski — su žmonomis.

Priėmime dalyvavo ir vidaus reikalų sekretoriaus padėjėjas Carl L. Klein su žmona ir jo padėjėjas Valdas Adamkus.

Iš diplomatinio korpo priėmime dalyvavo Nac. Kinijos, Haiti, Rwanda ambasadoriai, Maltos ambasadoriaus žmona, ponia Pardo, Cambodia Chargė d'Affaires ir jo žmona Jos Karališkoji Didenybė Princesė Sisowath — Neary Bong-nga bei Latvijos pas-bės patarėjas ir ponia Dinbergs.

Taip pat priėmiman atsilankė apaštališkasis delegatas JV, arkivyskupas Luigi Raimondi, St. Paul arkivyskupas Leo O. Rynee Cood, msgr. A. Bačkis, nunciatūros pirmasis sekretorius Ankaroje, kunigas M. Kavolis, kunigai klebonai J. Gedra ir J. Znotinas, kunigai — Antons Justs, J. Kuhn, pastorius Veinbergs su žmona.

Į priėmimą atsilankė taip pat buvęs vyr. district of Columbia teisėjas McGuire su žmona, Latvių pasaulinės federacijos pirmininkas prof. P. Lejinš su žmona, tos Federacijos gen. sekretorius Albats su žmona, JAV Ukrainiečių Kongreso pirmininkas prof. dr. L. Dobriansky su žmona ir 8 asmenų Ukrainiečių organizacijų delegacija, Gen. Federation of Womens Clubs pirmininkė ponia Walters V. Magee, ir pirmininkė Int. Clubs (iš General Fed. of Womens Clubs), ponia Mary Cloutman, Baltijos Moterų Klubų Feder. Washingtone pirmininkė, ponia Mall Jurma, Marchioness of Winchester su broliu Dasburzada dr. Jul Pavry ir ponia Dorothy McCardle (žurnalistė iš Washington Post). Be to, priėmime dalyvavo Riggs Banko vadovybės asmenys — Louis Corea, p.p. Knowles, Francis Ridgdill; taip pat dalyvavo p. p. John Cosgrove, Sidney Zlotnick su žmona, grafas J. Tyszkiewicz (iš Trakų), p. de Wolf su žmona — grafaite Drucka-Lubecka, ponia M. Feldmans, pulk. R. Matulaitis su žmona bei keli žurnalistai.

Atsilankiusių priėmiman tarpe — buvo dar dr. John M. Bachulus iš Maine valstijos, dr. H. Armanas iš Baltimorės ir dr. advokatė Elena Armanienė, prof. O. Janse su žmona, prof. dr. E. Liatukienė, bei Amerikos Balso lietuvių skyriaus pareigūnai, Washingtono estų, lietuvių ir latvių organizacijų bei kolonijų atstovai bei buvusio Sibiro kankinio, kun. Cizek, sesuo — ponia H. Gerrhart.

Iš Chicagos priėmiman atvyko ALT valdybos pirm. inž. E. Bartkus, Chicagos ALT skyriaus pirmininkas Rimas Staniūnas ir iš Detroito — ponia E. V. Paurazienė, ALT narė.

Priėmime dalyvavo apie 220 asmenų.

KALIFORNIJOJE LIETUVOS SAVAITĖ

S. J. Examiner vasario 13 nr. (kuris mus pasiekė B. N. dėka) straipsny "Lithuanians Celebrate Independence" pranešė, kad lietuviai rengia savo nepriklausomybės minėjimą; kad San Francisco, San Jose kaip ir kiti miestai paskelbė "Lietuvos savaitę", pradedant nuo pirmadienio.

Laikraštis pabrėžia Lietuvos valstybės sukūrimo 1251 metus, kada Mindaugas sujungė visas Lietuvos žemes į karalystę. Ir baigia priminimu, kad "modernioji Lietuvos respublika" buvo sukurta 1918 vasario 16 dieną.

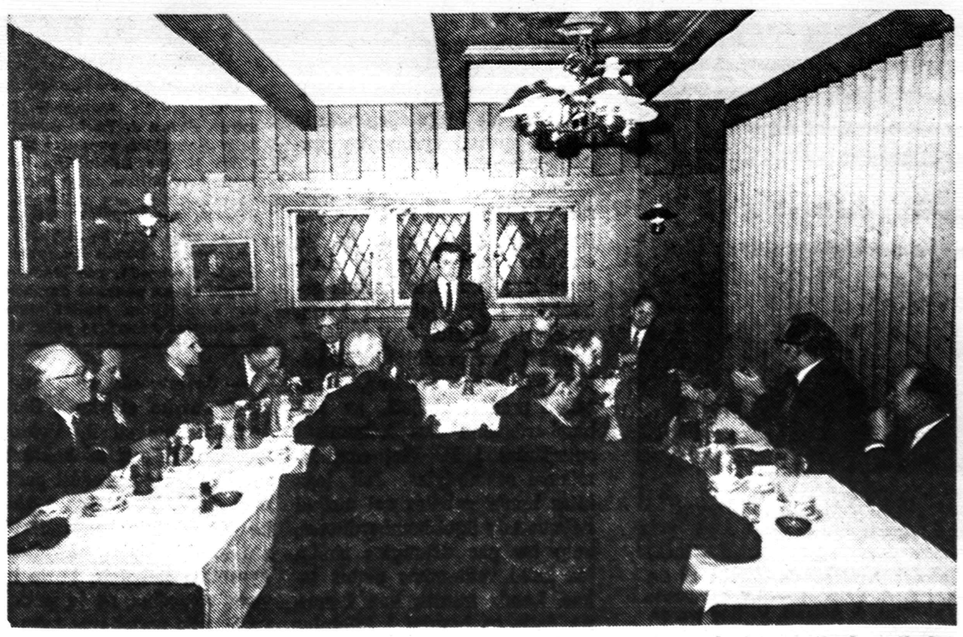

Lietuvių Fondo spaudos konferencija Chicagoje. Kalba dr. A. Razma — Fondo pirmininkas. Konferencija buvo sukviesta vasario 4 d.

SPAUDA

Nelauktas svečias iš Arizonos

Redakciją pasiekė **"Arizonos Lietuvis"** 1970 Nr. 2, vasario mėn., leidžiamas Phoenixe 'lietuvių katalikų misijos', spausdinamas rotatorium. Laikraštis eina jau antri metai ir turi pasisekimo. Iniciatorius ir organizatorius Leonardas Strikauskas. Turi ir antrą dalį — anglišką, kurią redaguoja prof. Bety Medzius.

Iš šio numerio patiriame, kad dvi lietuvių šeimos laiko motelius. Šią žiemą privažiavo daug lietuvių iš visos Amerikos ir Kanados. Vilioja šiltas sausas klimatas. Tarp atvykusių sumini iš Waterbury atostogaujantį muziką J. Aleksį; iš Woodhaveno atvyko Kazys Barauskas ir Stasys Nutautas apsižvalgyti, planuodami čia pastoviai įsikurti.

Skaitai apie lietuvius, kurie turi Phoenixe lietuviškas pamaldas, rengia Vasario 16 minėjimus, su dideliu susidomėjimu, nes iš to kampo maža ateina žinių kitais kanalais.

Lietuvą prisiminė ir Arizonoje

Jonas A. Žukas (newyorkiškio muziko J. Žuko sūnus), ruošdamas fizikos doktoratą Tucson, Arizona, universitete, parodė gražios iniciatyvos Lietuvos vardui pagarsinti Vasario 16 proga. Jis painformavo vietos laikraščius, Arizonos gubernatorių ir Tucson bei Phoenix vyskupus apie Lietuvą ir jos nepriklausomybės netekimą.

(nukelta į 5 psl.)

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201 - 289-6878.

NEW YORK — **Laisvės žiburys,** lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — **Bendruomenės Balsas,** WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas **V. A. Yucius,** 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. **Alg. Dragūnavičius,** WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — **Lietuviškų melodijų radio valanda** iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas **P. Viščinis,** 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — **Kultūrinė lietuviška valandėlė** sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas **Step. Minkus,** WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai
640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu:

Franciscan Fathers
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N. Y. 11221

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
MIchigan 2-4130

VIrginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

CHICAGO *NEW YORK*
Litas Investing Co., Inc.
Čikagoje
kviečia apsistoti
gražiame, moderniame
LITO B-vės administruojamame
O' HARE CONGRESS INN
3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131
Telef. 455-4300
Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aerodromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suvažiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, didelė ir modernūs kambariai, restoranas.
New Yorko apylinkėje smulkesnėm informacijom gauti prašome kreiptis į
LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar lietuviai ateina į amerikiečių kultūrą su savo įnašu?

Klausimus svarsto prof. Raphael Sealey

Raphael Sealey, anglas, gimęs 1927, istorikas, studijavęs Oxforde, Tuebingene, Hamburge, nuo 1954 dėstęs Anglijos kolegijose bei universitetuose, paskiau New Yorko, Buffalo, Californijos, Seattle.

Nuo 1955 išmoko lietuviškai, vedė poetę Danguolę Sadūnaitę. Uoliai dalyvauja lietuviškoje spaudoje, ypačiai paskutiniu laiku stilizuodamas Encyclopedia Lituanica anglų kalbos vertimus.

Sealey straipsnis "Jankifikacijos klausimu" Aiduose 1970 Nr. 1 yra įdomus tuo, kad įneša naujos šviesos į J. Valstybių aktualias problemas, į ateivių misiją pagilinti J. Valstybių kultūrą savais originaliniais įnašais, į dažną lietuvių ateivių nuklydimą nuo šios misijos skriaudžiant tuo J. Valstybes, lietuvių tautą ir save pačius.

Kad Darbininko skaitytojas turėtų progą autoriaus mintis pergalvoti, straipsnį pakartojame ištisai, teparyškindami jo pagrindines mintis pabraukimais.

—•—

Spaudoje ir viešuose pokalbiuose neretai svarstomas klausimas,

kokias pareigas įaunas lietuvis turi JAV-bių viešajame gyvenime.

Aptariant tą klausimą, netaip seniai buvo iškelta ir nauja tema, būtent: "Lietuva ar Alabama?". Pokalbio dalyviai abiejose pusėse ne tik prileido, kad jaunas ir laisvas lietuvis yra įpareigotas dirbti Lietuvos gėriui, bet ir sutiko, kad pietinės JAV-bių dalies padėti reikia pertvarkyti ir kad vadinamasis civilinių teisių sąjūdis ruošia norimą pertvarkymą. Pokalbio dalyviai ginčijosi vien apie pirmenybę, ar Lietuva ar Alabama turi pirmą teisę į laisvo lietuvio pastangas. Kitaip tariant, visi pokalbio dalyviai buvo pasisavinę JAV-bių liberalų nuomonę, kad civiliniu teisių sąjūdis atneša reikalingą pertvarkymą pietinėse valstijose.

Ogi ta nuomonė yra labai abejotina.

Jei kas nori suprasti civilinių teisių sąjūdį, turi prie jo prieiti istoriškai.

1776 trylika buvusių kolonijų pasiskelbė nepriklausomos nuo Anglijos, ir kiekvienas JV-bių pilietis privalo tikėti, kad tas nepriklausomybės paskelbimas buvo teisėtas. Iš to seka svarbi išvada. 1961 pietinių valstijų sąjunga pasiskelbė nepriklausoma nuo JAV-bių, ir prasidėjusiame pilietiniame kare šiaurinės valstijos kovojo už tai, kad paneigtų pietinių valstijų teisę į nepriklausomybę. Bet aišku, jei 1776 buvusios kolonijos turėjo teisę pasiskelbti nepriklausomos, tai ir 1861 pietinės valstijos turėjo tą pačią teisę. Dabar šiaurinių valstijų pilietis žino, kad pilietiniame kare šiaurinės valstijos neteisėtai kariavo, bet jis nenori to pripažinti. Jis jaučiasi kaltas, bet nenori kaltas prisipažinti. Kad atsikratytų tos kaltės nuojautos, jis stengiasi įrodyti, kad dar ir dabar visuomeninė padėtis pietinėse valstijose yra bloga ir net nepakenčiama; savo piliečius, kurie gyvena pietinėse valstijose, jis baudžia įrodyti, kad jie bausmės verti. Bet tuo būdu jis tik padidina savo kaltę ir nepakeliamą savo kaltės nuojautą.

Vadinamasis civilinių teisių sąjūdis mažai ką bendra turi su juodųjų žmonių reikalais; pirmiausia jis išreiškia šiaurinių gyventojų neapykantą pietinių valstijų gyventojams.

Labai gaila, kad JAV-bių lietuviai nusileidžia į klausimą, Lietuva ar Alabama. Tuo būdu jie priima šiaurinių valstijų gyventojų nuomonę, kad visuomeninė padėtis pietinėse valstijose yra nepakenčiama ir turi būti šiauriečių pakeista.

Pasisavindami šiauriečių galvosena, lietuviai nusikalsta ir pietiečiams, ir šiauriečiams, ir sau.

Pietiečiams, kadangi, nusileisdami į klausimą: Lietuva ar Alabama, ir lietuviai kursto neapykantą, nukreiptą prieš pietines valstijas. Šiauriečiam, kadangi vidinė įtampa JAV-bėse bus nugalėta tik tada, kai šiauriečiai prisipažins kaltais; naujieji ateiviai, nebūdami nuo mažens įskiepyti šiauriečių kaltės jausmu, turėtų juos apšviesti. Sau, kadangi jie priima neapykanta pagrįstą nuomonę už gryną pinigą, atsižadėdami tos paveldėtos kultūros, kuri galėtų duoti jiems pagrindą savarankiškam sprendimui sudaryti.

Laisvo lietuvio nusistatymas vadinamuoju civilinių teisių klausimu priklauso ilgai istorinei temai, kuri galėtų vadintis: "amerikietis ar naujasis ateivis". Kai JAV-bės pasiskelbė nepriklausomos, didžiausia gyventojų dalis buvo angliškos kilmės ir pragyveno žemės ūkiu. Ta pati padėtis tęsėsi dar ilgai; tik XIX a. įpusėjus, pamažu įvyko du pakeitimai. Pasikeitė pagrindinis pragyvenimo šaltinis ryšium su vadinamąja pramonine revoliucija; dirbdami pramonės įmonėse, gyventojai susispietė į didmiesčius. Tuo pačiu laikotarpiu pasikeitė ir gyventojų sudėtis, nes žmonės pradėjo dideliu mastu persikelti į JAV-bes iš Airijos, Italijos, Lenkijos ir kitų kraštų.

Kokia buvo senųjų amerikiečių kultūra ir koks buvo naujųjų ateivių kultūrinis įnašas?

Netaip seniai profesorius Robert Middlekauff parašė knygą "Ancients and Axioms: Secondary Education in Eighteenth-Century New England" (Yale, 1963) apie vaikų auklėjimą būsimose JAV-bėse XVII ir XVIII amžiais. Ankstyvas žmonių persikėlimas iš Anglijos į Ameriką vyko lėtai tuo laikotarpiu, kai pačioje Anglijoje buvo griebtasi toli siekiančių priemonių mokykloms padidinti ir pagerinti. Atsidūrę Amerikoje, anglai dar vis nuoširdžiai gerbė mokslą. Tarp jų buvo gilaus tikėjimo evangelikų, kuriems proto išlavinimas buvo itin svarbus; juk, jų akimis žiūrint, protas buvo Dievo duota priemonė krikščionybės tiesom suprasti. Bet mokykla ne vien pagarba gyveno. Naujų miestų ir kaimų gyventojai buvo plačiai išsisklaidę; kai kuriais atvejais miestas turėdavo būti padalytas į keturias dalis, ir kas metų ketvirtį mokykla susirinkdavo į kitą dalį, kad visų dalių vaikai turėtų progą lankytis. Tik retuose miestuose mokyklos išsilaikė be rimtų piniginių sunkumų; dažnu atveju mokymas turėjo būti pakartotinai nutrauktas dėl lėšų stokos. Daugely vietovių gyventojai buvo tokie negausūs, kad neužtekdavo nei lėšų, nei vaikų stipriai mokyklai išlaikyti. Tokiomis aplinkybėmis mokslo lygis buvo neaukštas; kai Anglijoje buvo gana griežtai skiriama tarp pradžios ir vidurinės mokyklos, tai Amerikos miestuose ir kaimuose dažniausiai visų amžių vaikai lankydavo tą pačią mokyklą ir klausydavosi to paties mokytojo.

Šitoj ankstyvoj šiaurinių Amerikos mokyklų padėtyje galima įžiūrėti priežastį, kodėl dar ir dabar JAV-bėse keistai atsiliepiama apie mokslą.

Amerikietis gerbia mokslą, bet ne daug apie jį nusimano.

Verta prisiminti tą baisiai nemokslišką žodį, kurį parašė vienas pasiturįs tėvas savo sūnui, patardamas jam parašyti disertaciją: "Knyga, kuri yra pripažinta svarbiuose sluoksniuose, ilgai padeda žmogui jo karjeroje". Sūnus anuomet studijavo Harvardo universitete ir vadinosi John F. Kennedy.

(Bus daugiau)

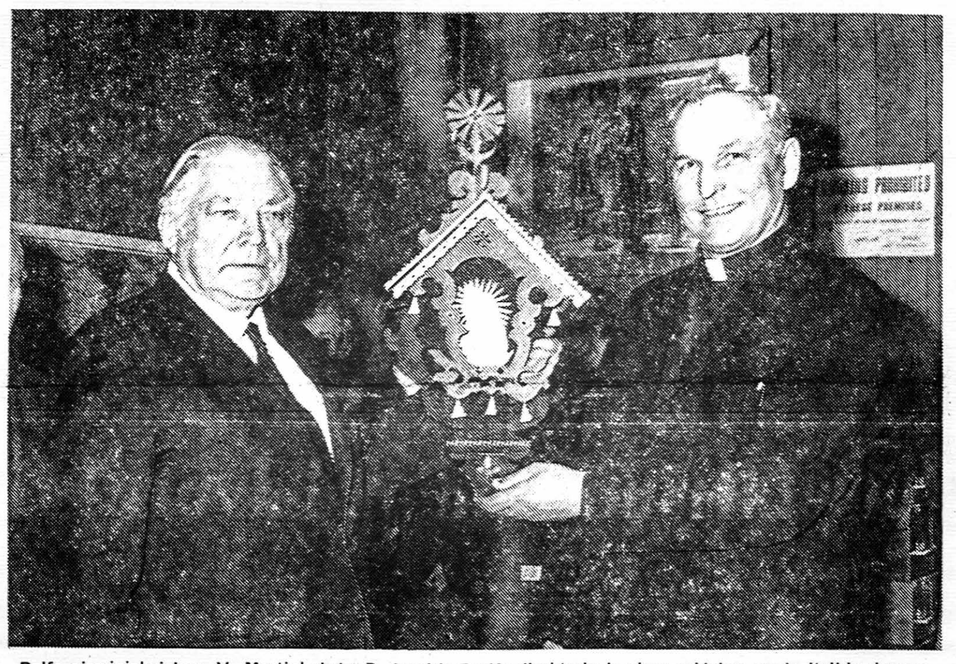

Balfo pirmininkui kun. V. Martinkui dr. D. Jasaitis B alfo direktorių ir visos valdybos vardu įteikia dovaną, sveikindamas jį 60 metų sukakties proga. Balfo centro valdybos ir direktorių posėdis buvo vasario 20 Balfo centro patalpose. Nuotr. R. Kisieliaus

Kodėl New Yorke šiemet kitaip?

Prieš Vasario 16-ąją ir po jos vis parašoma, kad reikia originaliau, patraukliau minėjimus rengti. Daugeliui rengėjų, gal būt, rodosi, kad tie rašymai taikomi kam kitam — ne jiem. Ir naujais metais jie rengia vėl tokiu pat būdu. Tenka tad konkrečiai kalbėti. Kalbėti, sakysim, apie New Yorką, kur minėjimus rengia vietinis Altas ir kur nusiskundimai kartojasi.

Šiemet, tradicinio rengėjo iniciatyvos nemėginant paveržti, minėjimas buvo originaliau papildytas vietos L. Bendruomenės, kuri surengė Vasario 16-osios sukakčiai dailės parodą. Ši kūrybinių pastangų manifestacija pasirodė sėkminga — sutelkė lietuvius dailininkus, surinko nelauktai gausiai lankytojų. Lietuviškos bendruomenės aktyvas pasijuto labiau susirišęs.

Savo įnašą sukakčiai mėgino šiemet paįvairinti ir Darbininko redakcija, kreipdama skaitytojų dėmesį ir į nesenos praeities žmones ir į dabarties asmenis bei kolektyvus, kurie didžiajame New Yorke nusipelnė daugiausia dėmesio lietuviškoje veikloje — paskelbė New Yorko srities 1969 metų įžymiuosius vardus.

Ko tuo užsimojimu norėta?

★

Norėta atkreipti dėmesį, kad lietuviškoji kova ir veikla nėra tik praeities prisiminimai. Ji yra nenutrūkstama daugiau ar mažiau įtemptų veiksmų grandinė per eilę šimtmečių, nes politinis Europos gyvenimas kinta ir kinta. Jame tautos nugramzdinamos; jame vėl jos iškyla.

Iškyla, jei yra kas iškelia. O iškelia ne svetimieji. Iškelia pačios tautos, jei jose yra gaji ir pajėgi gyvybė. Gyvybė tebėra ten, kur tautos nariai jaučia ryšį tarp praeities, dabarties ir ateities. Kurie žavisi tik praeitimi, nepramatydami kelio į artimiausią ateitį, yra pavojuje atitrūkti nuo gyvenimo tempo. Kurie svajoja tik apie ateitį, modami ranka į praeitį — yra pavojuje atitrūkti nuo tautos. Norėta tad priminti, dabarties lietuviui, kad su praeities pastangom sietų savąsias pastangas, pirmatakus pratęsdamas, panaujindamas veržimosi į ateitį užsimojimais.

Norėta priminti, kad už pastangų sėkmingumą atsakingi ne tiek vadai, komitetai, valdybos, tarybos, kiek bet kuris ir bet kurio miesto ar krašto sąmoningas lietuvis.

Priminti taip pat, kad pastangų vaisius yra didesnis, kai savo tarpe vienas kito veikimą įvertiname, pagerbiame ir vienas kitam talkiname.

Darbininko redakcija ir norėjo atkreipti dėmesį į tuos ir tas, kurie šioje apylinkėje galėtų būti simboliais, ar, anot Kudirkos, šulais pažangos, laimėtos per metus lietuviškoje dirvoje.

Ką 1969 metų įžymiųjų parinkimas rodo?

★

Išrinktieji, kada pažiūri į jų amžių ir veikimo plotą, rodo, kad nėra reikalo ginčytis dėl žodžių "politika ar kultūra?", nes abidvi sritys reiškia tautos gyvybę ir tarnauja tiem patiem siekimam.

Nėra reikalo gyniotis dėl vadovavimo pirmenybės, nes pasireikšti visiem yra naudingo darbo marios.

Nėra reikalo bendruomenės narius skaldyti į generacijų priešingumus. Jeigu jaunieji dirba, bet nori dirbti kitais būdais — tegul. Ir jie ir vyresnieji dirba tai pačiai Lietuvos laisvei, o tai ir yra tiltas tarp lietuviškų generacijų.

VAIZGANTAS

ŽEMAIČIŲ ROBINZONAS

(28)

Užtat Ona, iš samdinių mergų buities iškilusi į savarankes, nors ir nedideles šeimininkes, lengvai pakeldama gimdymo ir moterystės vargus, nebesumanė, kaip Dievui bedėkoti. Ag ji ir pirma puodus kilojo, žmonėms ir gyvuliams virė; bet tik dabar pajuto, kokio esama skirtumo, kai visa tai dirbi savo galvon ir kai dirbi kurios dėdienės galvon. Abudu bežemiai, beturčiai, čia pat visų akyse išaugę vargšai, kai jiems pondzius nepašykštėjo sveikatos ir paslankumo netingėti, tai netruko tapti labai gerbtini kaimo žmonės.

Ėmė Antanam ir rublis maišytis: tai kiaulę bus dikčiau nupenėję ir gavę pilną kolytą sidabro, tai senapienę ar linų pusbirkavę pardavę. Tai ir jų vaikučių būrelis, kurs lygu susitaręs tuo pradėjimu didėjo, buvo švarus, sotus ir nesudriskęs; ne tokie kaip jų tėveliai augo. Sustojo ant šešeto. Nei kuris sirgo, nei mirė; viską ėdė — juoda balta, bet tik daug, visi buvo sveiki kaip ridikai, stiprūs kaip tėvas. Ir ėmė tėvams už duoną atidirbti. Vienas jau paganė; žemaitiškai tai reiškė: gyvulius į tam tikrus užtvarus suvarinėjo, karvių rišamas grandines pakilojo, o namie paliuobė; antras paukščius pavarinėjo, kiti paskui juos pasekiojo, — ot, motinai ir lengvėjo vaikų auginimo našta; ji darėsi laisvesnė darbininkė pulti savo "ponytėlei", — taip žemaitės ūkininkės kita kitą vadina, — kuknyje ar laidaruose padėti.

Prie jos besipainiojo patys mažieji du. Be jų Antanienės, kaip vištos be viščiukų, niekas nesivaizdino. O kad ji dabar daugiausia stojo Kaniavų trobose, tai ir Antanaičių ten pamažu priviso kaip bombatjėrių: čia jie laisvai šliaužiojo visais pašaliais kaip katyčiai; darė šeimininkei palydovų būrį ar tik garbės gvardiją. Nė jie bežinojo, kaip savo dėdienę bešaukti: vieni vadino ciocia, kiti, mažieji, ir tiesiog mama, nebeskirdami jos nuo tikrosios. Berods, tai labiausiai patiko Vincienei, ir tie dažniau laimėdavo iš jos "paėstis". (Žemaičiai, kaip ir latviai, ėda, o jų šuneliai — valgo.)

Pagaliau, kai Antanų kumetyne ėmė darytis per tiršta, Vincienė du vyresniuoju Antanaičiuku visai apgyvendino savo alkieriuje ir nebeleido namo; rytais pati prausė jiems burneles, šukavo galveles, šeštadieniais į tynę kišo ir baltais marškinėliais valkstė. Reiškė motinišką savo palinkimą. Į juos nusižiūrėdami, kaimynai net priežodžius buvo susidarę savo moterims įgelti: dabok savo vaikus, kad jie bent į Kaniavų paršelius būtų panašūs; arba: Vincienės paršeliai kaip mūsų vaikeliai. Suprask, nemurzini, sausai laikomi.

Vicentas kitais atžvilgiais pritarė žmonos pasielgimui. Jis Antanaičiams pasamdė gerą mokytoją, kad per ilga prirengtų juodu į gimnaziją. Prie tų dviejų ėmė po vieną, po vieną dėtis kaimynai, ir susidarė būrelis vaikučių iš 7-8, o kartais ir visos dešimties. Vincas jautės einąs pilietinę savo pareigą, tokią pat namie, kaip parapijoje komitete. Ir nepaprastai džiaugės, kad rusų administracija už tą jo slaptai laikomą "mokyklėlę" uždėjo 3 rublius pabaudos, o antru kartu jau visus dvidešimt penkis. Sumokėjo ir tepasakė:

— Pabrangino mokytoją.

O pats užvedė bylą, kad jam oficialiai patvirtintų "školą gramoty", skaitymo-rašymo mokyklėlę. Byla ėjo, o Kaniava atvirai mokė.

Pagaliau Vicentas tretį kartą išaukštino savo Penktulį — padarė jį ar juos, visus Krampliauskius, savo ūkio pusininkais. Visą ūkį pavedė Antanui su sąlyga, kad mokėtų naminiukams pusę visos krescencijos, o pats būtų jau visiškai laisvas šeimininkas.

Antanas, kaip paprastai, iš pradžių baisiai nusigando ir visom keturiom pasipriešino:

— Ką čia, dabar apvagins! Sakys, suku, ne visa atiduodu. Ir kas suseks, ar visų visą mažmožį atpilsiu ir atsversiu?

— Niekas ir neseks tavęs, mielas Antanai. Tu esi teisingas, tai mes esame ištyrę ir prityrę, ir mums to gana. O aš, mat, noriu pats pasimokyti. Mokau mokau vaikus, o kai pasižiūriu į save, tai pačiam gėda: juk aš nieko nemoku, o dar aršiausia, kad nieko neišmanau. O knygų amžinatilsalį klebonėlio nabaštikas privertė pilną antrą alkierių. Lotyniškų ir kitų religinių nė neėmiau iš klebonijos: nėra kas su jomis daro.

Vincas Kaniava labai gerai nusimanė, kad jis per menkas inteligentas miniai vadovauti, ypač opozicijoje. Bet alkieriun ėmė užsidarinėti ne dėl to vieno: alkieriaus nusitvėrė, netekęs bažnyčios fabriko, o likus tam pačiam reikalui — nuo alkolio slėptis. Susistačius nabaštiko šėpas su knygomis, Vinco alkierius ėmė rodytis lygu kokio profesoriaus, ir jis įeidamas nemažai tuo didžiavosi, kol nepabandė biblioteka naudotis; o kai pabandė, alkierius jį visai prislėgė. Ilgai jis tetesėjo vartyti knygas, neišmanydamas, ko ir iš kur galėtų pasisemti. Paskui ėmė nusimanyti, kokio turinio esama tuose keliuose šimtuose tomų ir pamažu ėmė ką-ne-ką tinkamesnį skaityti. Skaitė ir svaigo skaitymu ar grimzdo į inteligenciją ir fantaziją.

Vincas dabar juste juto, kad ir knyga, mokslas galingesni už alkolį, gali jį atsverti ir ėmė už jo nugaros slėptis. Miestely nebesirodė, su nieku nebesitarė. Dėl to parapijoje ėmė pintis visokių legendų. Vieni skelbė jų marčelgą ėmus taip pat gerti, kaip ir altaristėlį; užsidaro, girdi, savo alkieriuje ir dieną naktį traukia. Kiti skelbė, jis susitaręs su naujuoju klebonu tyčia nieko nebedirbti, o priaugančius procentus sau į kišenę nusigriebti; nuo to ir pats kapitolas ėmęs tirpti. Taip piktai koneveikė tie, kurie matė patiektąją medžiagą ėmus žole apželti ir parapijoje kritus apetitą statytis ir statydintis puikią mūrinę bažnyčią. Šitie, gerieji, nenusimanė, kad naujasis klebonas arba sabotavimu pasiryžo "chevrą" pribaigti ir iš jos visą galybę — pinigus atimti, arba buvo tik molio Motiejus, ne toli regis gudročius, kas jį žino. Kapitolas gi augo sau ir didėjo palūkanomis, lyg jau ir be reikalo.

Tik artimieji kaimynai tauzėnai žinojo tikrąją teisybę. Jiem durys į Kaniavas visados buvo atviros ir Vincas nešykštus ilgai ir plačiai su bet kuriuo šnekėtis. Dabar jis atsilankiusį svetį mielai kvietės į savo knygyną, stebino jo didumu, o dar daugiau, kad jis daug ko naujo patiria. Rudens vakarais, kada ilga nakties, net tyčia ėmė po keletą užeiti ir pasiklausyti, ko jų kaimynas šiandien bus patyręs. Kaniava mielai jiems pasakojos, lyg pamoką pakartodamas, o klausytojai buvo nepaprastai patenkinti.

Tauzėnai iš pradžių paslapčiomis, o tolimesnieji ir balsiai ėmė skelbti, kad a.a. klebonėlio nabaštikas, visoje apylinkėje garsus buvęs išminčius, visą savo gudrybę perleidęs jaunam savo marčelgai ir dabar jis esąs mandriausias visoje parapijoje, gal ir plačiau.

Ilgai Vicentas nebebuvo buvęs pas savo bendradarbį altaristėlį. Anos tamsiosios išvakarės jį tebešiurpino, o žmonės skelbė, kad pas altaristėlį šviesa dabar visai nebedegama. Altaristėlis patamsyje grumiąsis su velniais, ir nebežinai, kas ką beįveiksiąs. Vincui buvo jau aišku, kad šis "chevros" narys kaput, belieka jis vienas.

(Bus daugiau)

Vasario mėn. Aidai

Straipsniai: Žlt. — Maskvinės "laisvės" tironija; dr. V. Mar. — Tautybių problema Sovietų Sąjungoje; Antanas Gailiušis — Dvi bendravimo pusės; Juozas Jakštas — Erazmas Roterdamietis ir Žygimantas Senasis; dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M. — Pranciškonai observantai Lietuvoje.

Iš grožinės literatūros: Leonardas Andriekus — Nauja šviesybė nusileido (eil.); Aloyzas Baronas — Žvaigždikis (apsakymas); Eugenijus Matuzevičius — Eilėraščiai; Pranas Visvydas — E. Matuzevičius —Lietuvos pajūrio dainius.

Recenzijos: Aug. Raginis — L. Andriekaus vyrautinė poezija; L.R. — Per "Šviesą" ir "Palikimą" į išsvajotą "Eldorado" (A. Kairio dramos); Vt. Vt. — S. Vansevičiaus knyga apie ūkininkų teisinę padėtį "buržuazijos valdymo metais".

Viršelio 1 psl.—B. Žilytė: Vilnius IV (spalvotas cinko raižinys); V. Kisarauskas: Vilniaus senamiesčio motyvai (kartono raižinys). Šis numeris iliustruotas Vilniaus motyvų nuotraukomis.

Aidus leidžia lietuviai pranciškonai; redaguoja dr. Juozas Grinius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Apie tūkstantis žmonių aplankē lietuvių dailēs parodą New Yorke

Visos nuotraukos — Vytauto Maželio

Vasario 22 vakarą Kultūros Židinio patalpose Brooklyne buvo uždaryta pirmoji tokia didelė lietuvių dailininkų paroda. Uždarymo proga po Darbininko surengto kolektyvų bei asmenų atžymėjimo trumpai kalbėjo LB apygardos pirmininkas, šios parodos šeimininkas, Aleksandras Vakselis. Jis pasidžiaugė, kad taip vieningai ir entuziastingai žmonės parėmė šią parodą ir reiškė jai dėmesio. Parodą aplankė apie tūkstantis žmonių. Pirmininkas padėkojo visiem, kurie prisidėjo prie parodos įrengimo, dailininkam, kurie dalyvavo, ir visiem prižiūrėtojam. (Taip pat padėkojo ir Darbininko laikraščiui už nuolatinį parodos garsinimą). Tuo ir buvo uždaryta pirmoji paroda.

Žmonės dar šnekučiavosi, dailininkai nukabinėjo paveikslus ir juos grupavo. Atėjo ir tie, kurie buvo parodoje pirkę paveikslus. (Viso parduota 13 paveikslų). Rengėjai dailininkam ir svečiam suruošė nedideles vaišes.

Pirmadienį, vasario 23, vėl susirinko apygardos valdyba, ir nuėmė pastatytas sienas ir jas sunešė į Kultūros Židinio rūsį. Visas tas turtas lieka Židinio nuosavybėje. Kai bus rengiama kita paroda, jau pirmojo aukšto dekoratyvios sienos bus gatavos. Taip pat rengėjai atiduos ir visą susidariusį pelną Židinio statybai.

▲

Paroda buvo atidaryta vasario 14, šeštadienį, prieš Lietuvos nepriklausomybės šventę. Žmonės ją lankė visą laiką. Paprastom darbo dienom vakarais vis pereidavo nemažas būrelis. Daugiausia žmonių sutraukė paskutinę dieną.

Žmonės tikrai pasidžiaugė, kad pirmą kartą vienoje parodoje sutelpa beveik visi apylinkės dailininkai. Viso buvo 31 dailininkas, kurie buvo išstatę 136 kūrinius. Čia buvo realistai, impresionistai, simbolistai, surrealistai, abstraktai ir "pop art" atstovai. Dail. J. Bagdonas juos taip išdėstė, kad tose sąlygose vieni su kitu nekonkuruotų ir vienas kitam netrukdytų. (Kituose Darbininko numeriuose apibūdinsime parodos atskirus dalyvius).

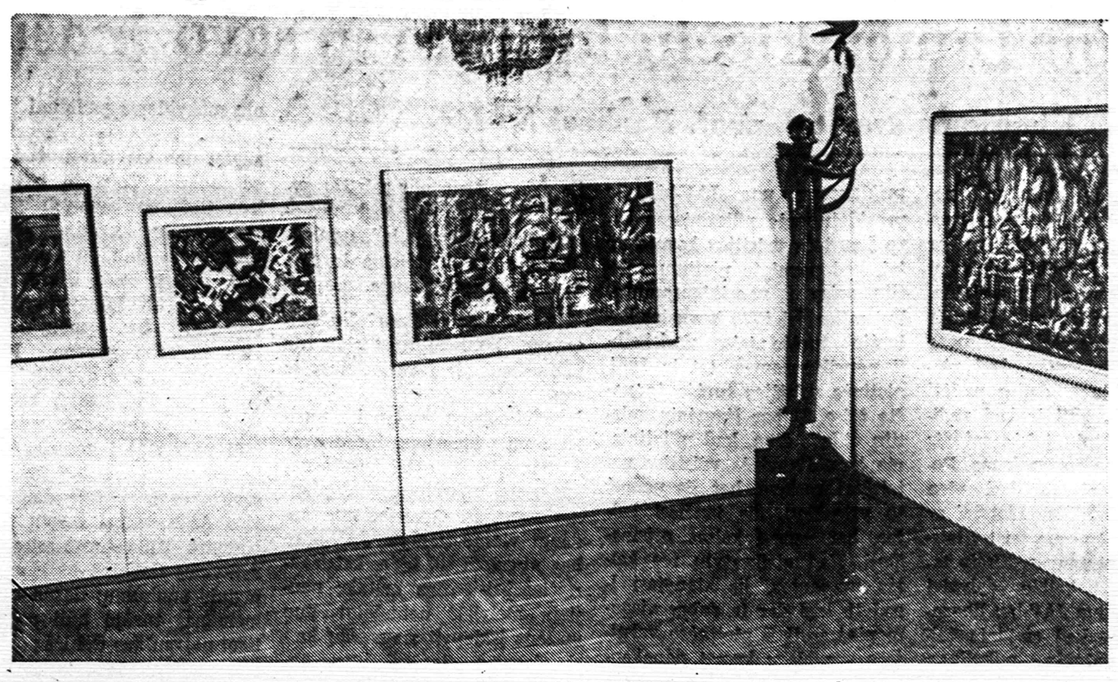

Pirmasis parodos kambarys, kuriame buvo sukabinti a.a. prof. Adomo Galdiko ir V. K. Jonyno kūriniai. Nuotraukoje matome iš k. į d. — abstraktą, rudenį ir Žemaitijos kapinaites. Šv. Pranciškaus aluminijaus skulptūra — V. K. Jonyno.

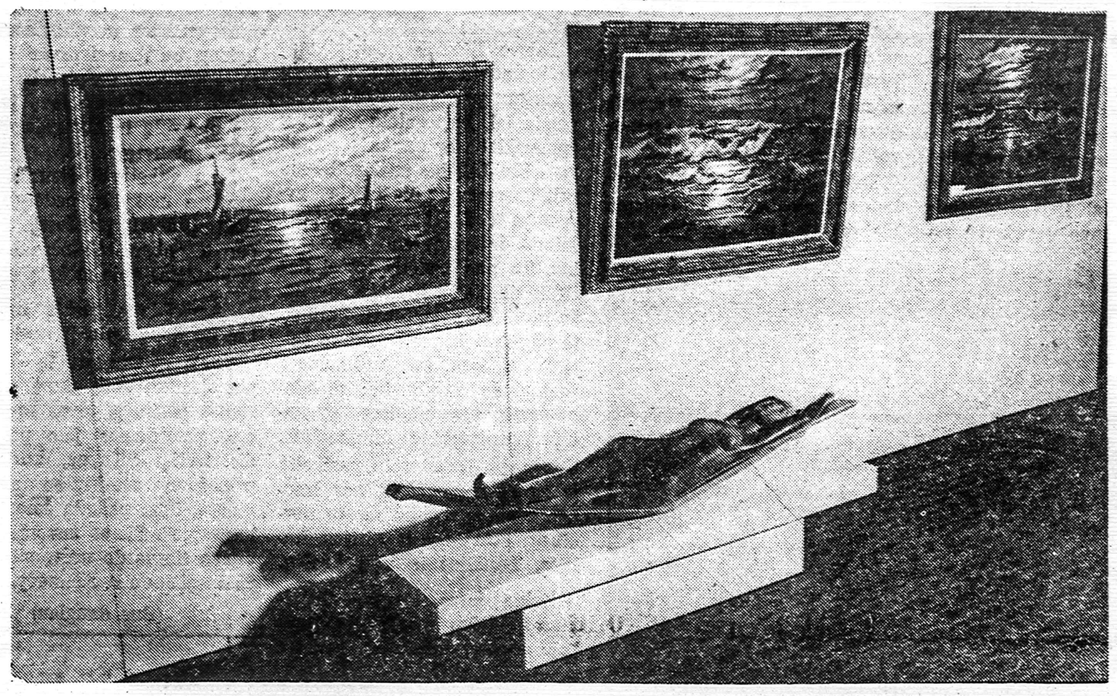

Antrasis parodos kambarys. Žemai K skulptoriaus Vytauto Kašubos kūrinys — Mergelė gamake, dirbtinis granitas. Sienoje kabo Česlovo Janušo peisažai — Nidoje po lietaus, Rimstanti jūra, Bangos rieda (aliejus).

Antrojo kambario dešinysis šonas. Gilumoje Česlovo Janušo peisažas — Tėviškės laukuose, toliau Reginos Ingelevičienės trys kūriniai, V. K. Jonyno aluminijaus statula — Paslaptis, ir Onos Paškevičienės naturmortas Gėlės (aliejus).

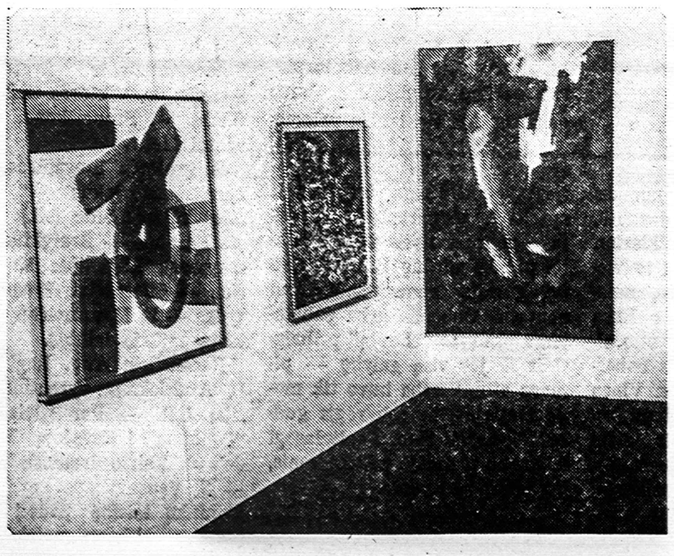

Abstraktinio meno kambario kairioji siena. Gilumoje — Juozo Bagdono paveikslai, kairėje — Elenos Urbaitytės (aliejus, akrylika).

Paroda užėmė visus tris Kultūros Židinio aukštus. Viršutiniame aukšte buvo panaudoti keturi kambariai ir koridorius. Čia sienos buvo pakenčiamos, paveikslai taip ir buvo sukabinti be didesnių pakeitimų.

Pirmojo — pagrindinio aukšto — sienos yra labai dekoratyvios, išmuštos šilkais, užklotos ąžuoliniais piaustytais ornamentais. Čia reikėjo įdėti daug darbo, kol buvo galima pritaikyti parodai. Čia buvo pastatytos visai naujos sienos.

Apatinėje salėje sienos yra išmuštos medžiu. Čia buvo tik išklijuota baltu popieriumi.

Šiame puslapyje dedamos nuotraukos yra tik iš pagrindinio aukšto. Gaila, kad techniškos kliūtys neleido gerai nufotografuoti viršutinio aukšto ir apatinės salės.

Kambarys, skirtas abstraktinio meno kūrybai. Gilumoje Juozo Bagdono trys paveikslai, dešinėje — Irenos D. Treinienės du paveikslai: Tebūnie šviesa ir Trečioji diena (aliejus). Viduryje V. K. Jonyno skulptūra — Buvusi blondinė, aluminijus.

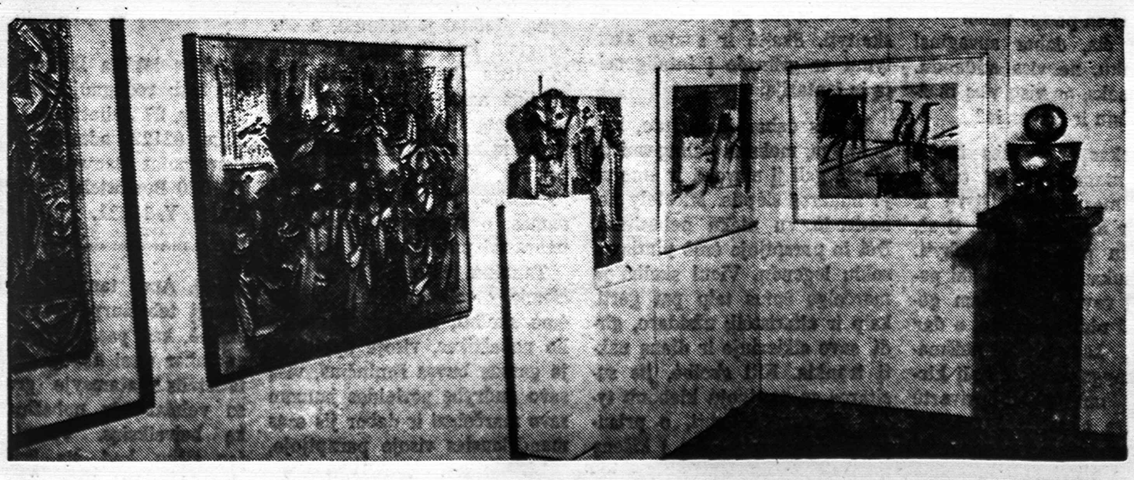

Tretysis parodos kambarys. Kairėje — Vytauto Igno grafika — Rūpintojėlis, toliau — Vytauto Kasiulio — Arklių lenktynės — aliejus, I. Treinienės aluminijaus skulptūra — Galva, V. Kasiulio litografija — Muzikantas, Mykolo Paškevičiaus du darbai ir Elenos Kepalaitės bronzinė skulptūra — Pabaigos pradžia.

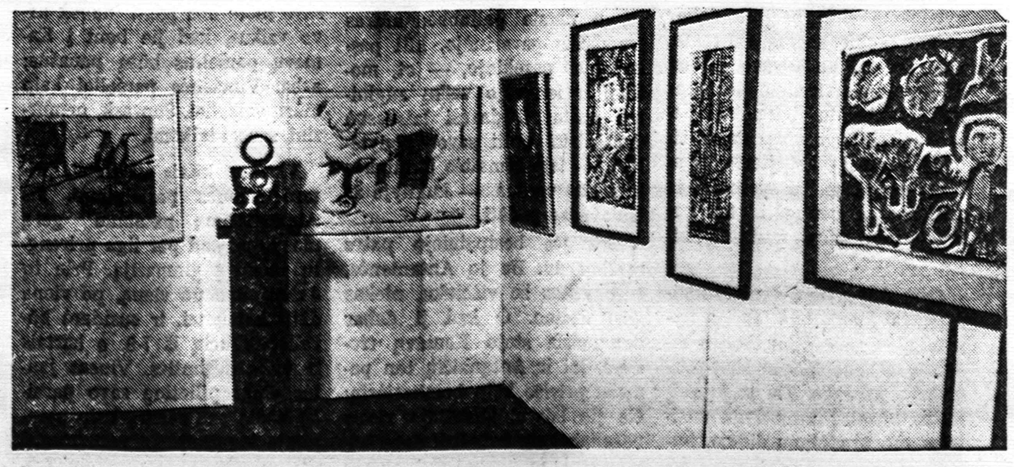

To paties trečiojo kambario dešinioji siena. Gilumoje — E. Kepalaitės skulptūra, toliau M. Paškevičiaus du kūriniai ir Vytauto Igno grafikos techninkos kūriniai.

Romoje lietuviai gyvena kankinių koplyčios šventės nuotaika

Lietuvos kankinių koplyčios dedikacijos šventei ruošti komitetas Romoje praneša, kad koplyčios įruošimo darbai eina tvarkingai ir laiku. Grindys baigtos ir atrodančios labai gražiai; į jas panašių nesą visoje didžiulėje šventovėje. Grindų plotas padengtas dramblio kaulo spalvos marmuru su lietuviško audinio mozaika iš Numidijos serpentino (žalio su juodais taškeliais) ir raudono porfiro. Baigiamos iškloti marmuru sienos, kur į paruoštas vietas bus sudėtos skulptūros, gaminamos Amerikoje prof. V. K. Jonyno.

Mozaikinis Aušros Vartų Marijos paveikslas jau pagaminta. Esąs pavykęs labai gerai. Paveikslui metaliniai rūbai, Vilniaus originalo imitacija, jau gaminami. Rūpintojėlio statula gaminama iš Carraros marmuro.

Kadangi Marijos paveikslui gaminti mozaika ir metalas ir Rūpintojėlio projektas ir jam vieta atsirado jau pasirašius koplyčios ruošimo sutartį, tai už juos reikės mokėti atskirai. Jeigu kas sutiktų būti vieno ar kito fundatorium, koplyčios ruošimo komitetas tai mielai priimtų.

Planuojama šventę Romoje pravesti taip kad patrauktų ir aukštų asmenų, ir spaudos, ir televizijos dėmesį, nors tai ir sudarytų šiek tiek išlaidų. Tariamasi su žymiausiais Romos chorais, kad atliktų mišių metu lietuvių kompozitorių kūrinius. Pritariama, kad atvyktų iš Chicagos ir Romoje pasirodytų meno grupė "Grandis".

Vykstantiem į šventę žinotina

1. Kas vyktų ne per Catintours agentūrą, o savomis grupėmis ar individualiai, teneužmiršta iš anksto pranešti apie savo atvykimą šventės svečių priėmimo komisijai adresu: Dr. A. K. Žemaitis, Via del Giordano, 34, 00144 Roma; arba: Monsignor V. Mincevičius, Via Casalmonferrato 33, 00182 Roma, Nepranešusieji apie atvykimą gali nepatekti į pačius svarbiausius šventės momentus, nes į juos bus įeinama tik su atitinkamais kvietimais.

2. Kas vyks ne per Catintours, turi pasirūpinti transportacija Romos mieste į Šv. Petro baziliką ir kitas vietas, kur vyks šventės programa.

3. Moterys ir mergaitės prašomos atsivežti tautinius drabužius. Su jais bus galima dalyvauti pamaldose ir kitose šventės iškilmėse. Primenama, kad Šv. Petro bazilika nebūna peršilta; tautiniai drabužiai neteiks nepatogumo.

4. Moterim ir mergaitėm primenama, kad su mini sijonais, suknelėmis be rankovių, neuždengtomis galvomis jos nebus įleidžiamos į Šv. Petro baziliką, į audienciją ir į oficialų svečių priėmimą.

Šios ir kitos informacijos bus dar paskelbtos prieš vykstant į Romą.

Koplyčios ruošimo komitetas Chicagoje kviečia visus lietuvius prisidėti kad ir maža savo auka, kad aukotojų knygoje pasiliktų ateičiai kuo daugiausia lietuviškų pavardžių.

Kiekvienam lietuviui taip pat verta prisiminti, kad nežinia kada bus kita panaši proga lietuviam pasireikšti Romoje. Šis įvykis turės ypatingos reikšmės ir Lietuvos reikalui.

Kas svajoja savo gyvenime lankytis Romoje, ši proga yra ne eilinė.

V. V. Brizgys

Po Izidoriaus Vasyliūno koncerto vasario 14 Town Hall New Yorke lietuvių būrelis, susirinkęs pasveikinti smuikininko.
Nuotr. V. Maželio

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Svetainės šėrininkai kovo 1, sekmadienį, 1 val. popiet svetainės kambariuose rengia austrių balių. Šokiam gros geras orkestras. Bilietai galima įsigyti iš anksto.

Jonas Štockus, pirmos kartos lietuvis, po sunkios ligos vasario 13 mirė šv. Agnietės ligoninėje. Iki pensijos dirbo siuvykloje. Jonas buvo susipratęs lietuvis ir geras parapietis. Gedulingos mišios už jo vėlę šv. Alfonso bažnyčioje buvo aukojamos vasario 17. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko žmona Ieva ir sūnus Teodoras bei vaikaičiai.

Šv. Alfonso parapijos draugijos parapiečius, kurie dar nepriklauso jokiai draugijai, kviečia įsijungti į jų gretas. Ypatingai kviečiamas jaunimas. Nariam išmirštant, reikia naujų jėgų, kad būtų galima tęsti kilnius darbus.

Kryžiaus Keliai šv. Alfonso bažnyčioje gavėnios metu einami kiekvieną sekmadienį, 4 v. popiet. Giesmės ir maldos — lietuviškai. Kunigai kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti šiose gavėnios pamaldose.

Šv. Vardo draugijos metiniai pusryčiai įvyks kovo 8, sekmadienį, po 8:30 val. mišių, šv. Alfonso mokyklos salėje. Pusryčius pagamins parapijos sodalietės. Svečias kun. Petras Hogan draugijos nariam pasakys įdomią kalbą.

Lietuvių Postas 154 kovo 15, sekmadienį, 1 val. popiet Eastern Center salėje, Eastern Avenue, rengia Baltimorėje populiarų jaučio kepimo balių. Bilietai į šios rūšies parengimus greit išparduodami. Tad geriau juos įsigyti iš anksto. Šokiam gros geras orkestras. Loterijos metu bus galima laimėti gražių premijų.

Jonas Obelinis

Dail. V. K. Jonynas daro Kankinių koplyčiai reljefą — Vytautą Didįjį
Nuotr. V. Maželio

Lawrence, Mass.

Minėjom Vasario 16

Vasario 15, sekmadienį, 9:30 val. ryto šv. Pranciškaus bažnyčioj tos parapijos klebonas kun. Petras Šakalys aukojo mišias Lietuvos intencija ir pasakė atitinkamą pamokslą.

Į šitas pamaldas atsilankė ir būrelis tautinės lietuvių parapijos narių su savo klebonu kun. Gaspariūnu.

2 val. Lawrenco lietuviai susirinko švarioj šv. Pranciškaus parapijos salėj po bažnyčia.

Minėjimą pradėjo Alto skyr. pirmininkas Jonas Stundžia. Jis įžangos žodyje paminėjo, kad Lietuvoj lietuviai yra Rusijos komunistų pavergti, persekiojami.

Pirmutinis kalbėtojas buvo kun. Jonas Bernatonis. Jis tarp kitų minčių paminėjo, kad lietuviai buvo ir esą perdaug savo gyvenimu susirūpinę.

Tautinės bažnyčios klebonas kun. Gaspariūnas, kaipo naujas ateivis, patyręs bolševikiškos okupacijos, nušvietė lietuvių vargus Lietuvoj. Jis užakcentavo, kad po ant. pasaulinio karo Lietuvai nepriklausomai būti neleido didžiųjų valstybių intelektualai, atiduodami ją Stalino nuožiūrai.

Šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. P. Šakalys nušvietė sunkią Bažnyčios būklę Lietuvoj. Daugelis bažnyčių uždaryta ir paversta muziejais, sandėliais, klubais. Likusios bažnyčios apdėtos dideliais mokesčiais. Naujų kunigų paruošimas trukdomas. Kasmet į vienintelę kunigų seminariją tepriimama 6 studentai. Vaikus tikybos mokyti draudžiama. Įspėjo Amerikos gyventojus, gerbūviu apsvaigusius, nematančius, kad užsienio komunistai čia verbuoja sau pagelbininkus, ruošiasi ir šį kraštą sukomunistinti.

Tarp prakalbų ir po prakalbų muziko Jono Narkaus vadovaujamas jungtinis moterų choras gražiai padainavo. Ypatingai buvo plojama trijulei — P. Grandienei, Penkienei, Stundžiūtei, kurios sodriais balsais atskirai padainavo 3 dainas.

Klubietės moterys paruošė gardžią, sočią vakarienę.

Alto reikalam surinkta — 174.30 dol.

J. Sk.

— **B. Šlepetytė-Venskuvienė** sausio 30 — vasario 5 dalyvavo Tiltenberg (Olandijoje) Europos katalikių moterų suvažiavime ir atstovavo Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinei Sąjungai. Šiame tarptautiniame suvažiavime dalyvavo 25 kraštų katalikių organizacijų atstovės.

SMUIKAS, FORTEPIONAS IR SUPAMOJI KĖDĖ

Vasario 14, šeštadienis, pavakarė. Manhattane sninga. Mašinos slidinėja, žmonės susirietę šliumpina pasieniais, iš vienos krautuvės tarpdurio į kitą. Vienas kitas įsprunka ir pro Town Hall paradines duris. Iš jų nemaža ir lietuviško tipo povyzų. Tai turbūt prisiekę koncertų lankytojai. Tokiame ore . . .

Kai daugelyje šiltai apkūrentų namų gegutė iškukuoja supamosiose kėdėse belinguojantiems 5:30, pritemsta Town Hall šviesos, ir į sceną įžingsniuoja smuikų nešinas tėvas su sūnum (o už jų, su gaidų pluoštu, gaidanešys-žmogelis, kuris pianistui gaidas vartalioja). Tai lietuvių tarpe gerai pažįstami Izidorius ir Vytenis Vasyliūnai. Nors programos puslapiuose ir mėginta suklaidinti, tačiau abejoju, ar publikoje buvo nors vienas lietuvis, kuris nežinojo, kad Izidorius yra iškiliausias lietuvių išeivių (o gal net ir visų)) smuikininkas bei lietuviškos smuiko muzikos populiarintojas, o Vytenis — pianistas, vargonų virtuozas ir . . . fizikos mokslų daktaras, MIT profesorius.

•

Koncertas pradėtas Franz Schuberto keturių dalių Duo (Sonata) in A-Major, Opus 162. Pirma ir trečia sonatos dalis savo spalva priminė Schuberto dainas, gi antrojoj ir paskutiniojoj — tempas pagreitėja. Melodingas veikalas, iš visų trijų atliktų sonatų klasiškiausias, lengvai ir gražiai atliktas, buvo malonu klausyti.

Antroji sonata, trijų dalių Jono Švedo Sonata No. 1 (1961) in D-Major, buvo atlikta pirmą sykį New Yorke. Atseit, premjera. Skamba moderniais akordais. Antroji dalis atliekama smuiku solo. Trečioji dalis, vėl smuiko ir fortepiono duetas, garsi ir energinga. Ištisos sonatos atlikimas puikus — su ypatingu pasitikėjimu, užtikrintai. Gal ne vienas klausytojų tikėjosi išgirsti nors trupinėlį lietuviško motyvo — na, bet tai nedidelė nuodėmė, nes veikalas buvo savitas, neatrodė, kaip mišinys šio bei to, dalimis pasiskolinto.

Po trumpos pertraukos buvo antroji koncerto dalis: Edvard Griego trijų dalių Sonata in G-Major, Opus 13. Ši sonata, melodinga, lyriška ir savotiškai kukli, buvo artimiausia lietuviškai sielai ir, mano manymu, mieliausia lietuviškai ausiai. Nepaprastai tiko koncerto užbaigimui, sukelti pakiliai nuotaikai, keliaujant atgal į šiltus namus.

Vertindamas šį koncertą iš muzikos mėgėjo, ne specialisto, taško, gal ir nepastebėjau vieno kito nukrypimo nuo kompozitorių instrukcijų, gal ir praleistos gaidos nepagavau; bet ir pagavęs atleisčiau — nes abu Vasyliūnai daug širdies ir muzikinio talento įdėjo į tų veikalų atlikimą. Dar ir dabar stebiuosi, kaip jie sukaupė tiek pastangų ir entuziazmo, koncertuodami pustuštėje salėje.

•

New Yorko lietuvių kolonija yra gana didelė. Barščių srėbti savuose banketuose bei parengimuose susirenka nemaži būriai. Bet kultūriniuose parengimuose, koncertuose dalyvių skaičius vis mažėja, o jaunų veidų beveik nesirodo. Kai iš "anos" Lietuvos atvyksta menininkas koncertuoti, tai daugelis nors suranda "politinį" argumentą jam ignoruoti. Šiame koncerte visuomenė turėjo progą įvertinti ne tik Izidoriaus ir Vytenio Vasyliūnų muzikinius telantus, bet ir jų darbą bei pasišventimą, garsinant lietuvišką muziką kitataučių tarpe bei leidžiant lietuvių kompozitorių kūrinius (šiam reikalui net savo koncertų visą pelną atiduodavo!). Turėjo progą, bet jos, deja, neišnaudojo — New Yorko lietuvių kolonija.

Mūsų kultūrinis nuosmūkis pamažu išsivysto į kultūrinį skurdą ar net į visišką tuštumą. Ir tam pateisinti, Dievuliau mano, kokių sofistiškų argumentų prigalvojame. O supamoji kėdė tik girgžda, tik girgžda. Net už raudantį smuiką garsiau.

Gediminas P. Kurpis

Spauda

(atkelta iš 2 psl.)

Tucson leidžiamas **The Arizona Daily Star** (kuris mus pasiekė J. P. dėka) vasario 9 paskelbė J. A. Žuko laišką, pavadintą "Lithuanian Anniversary", apie nepriklausomos Lietuvos pasiektus laimėjimus, apie prievartinį įjungimą į Sov. Sąjungą, priminė, kad to įjungimo nepripažįsta Amerika ir kt. valstybės. Kurtuaziškai minėjo Arizonos svetingumą čia įsikūrusiem ar įsikuriantiem lietuviam.

Jo pastangom Arizonos gubernatorius vietos miesto majoras paskelbė Lietuvos dieną. Vietos lietuvių surengtame minėjime A. J. Žukas skaitė paskaitą. Po paskaitos išsikalbėjo su vietos universiteto profesorium, kuris pažadėjo užsakyti universiteto bibliotekai Lietuvių enciklopediją.

Gauta ir daugiau informacijų, kurias paskiau paskelbsim.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

Po 1,000 dol.: V. Gasparavičius, Maspeth, N. Y., įamžina savo žmoną a.a. Marijoną Gasparavičienę. Antanas ir dr. Emilija Matulaičiai, Richmond Hill, N. Y.

400 dol.: Eleonora ir Edvardas Radžiūnai, Westerfield, Conn., įrašo a.a. savo tėvus — Agnietę ir Antaną Radžiūnus.

150 dol.: J. Klivečka, Woodhaven, N. Y.

Po 100 dol.: Vladas Lisauskas, Brooklyn, N. Y., Jonas Aučius, Brooklyn, N. Y., A. Barauskas, Maspeth, N. Y., Anna Balsis, Rego Park, Vytautas Banelis, Woodhaven, N. Y.

Po 50 dol.: A. K. Rinickas, Maspeth, Helen Galchus (pažada 1,000 dol.) įrašo savo a. a. tėvus — Kasparą ir Antoniną Galchus.

30 dol.: Janė Jasinskas, Woodhaven.

25 dol.: Stasys Zupka, Maspeth.

Po 20 dol.: Dr. St. Trojanas, Maspeth, Alfred Gabrys, Bellerose, N. N., Maspeth, N. Y., J. Duda, Maspeth, N. Y. (pažada 1,000 dol.) įamžina Radzevičių šeimą.

15 dol..: I. Stanišauskas, Maspeth, N. Y. (pažada 100 dol.) įrašo Stanišauskų ir Terebeizų šeimos mirusius.

Po 10 dol.: K. Sukacky, Maspeth, James Paul, Maspeth (pažada 200 dol.) įrašo tėvą a.a. Ignacą Paulauską, John Fesco, Woodside, G. Bakšys, Maspeth, Peter Davidijock, Maspeth, Helen Aleksiūnas, Maspeth, D. Aleksiūnas, Maspeth, A. Kučinskas, Brooklyn, De Angelis, Maspeth, P. Paulauskas, Maspeth, K. Sidabra, Brooklyn, C. Sable, Maspeth, Natalie McCormack, Elmhurst, Alfred Mažeika, Maspeth (8 dol.).

Po 5 dol.: E. Tarnauskis, F. Pažusis, A. Žemaitis, J. E. Vilutis, G. Alksninis, Peter Mackus, Maspeth (pažada 300 dol.), John Kabaszinska, S. L. De Gilles, E. Budėnas, A. Krapukaitis, J. Digris, Belickis Family T. Walker, O. Masiulis.

Po 5 dol.: A. Pilkauskas, A. Tylinski, J. Mickevičius, P. Kučinskas, G. Matusevičius, Maspeth (pažada 100 dol.), Ch. Rodnite, Maspeth (pažada 300 dol.) D. Knab, J. Fahey, E. Lazauskas, F. Yurkony, Onutė ir Renė Fielding, Frances Yurkonienė, Marijona Žibudienė, Brooklyn (pažada 100 dol.), Stanley Rogers, Jane Woiczziekowski, E. Cichon, J. Vezevičius, D. Mari, S. P. Brusack, G. Krapukaitis, J. Post, M. Zamblauskas, M. Tamašauskas, Rose Fox, C. Banevičius.

Pažadėjo aukoti: Jonas Mikulskis (100 dol.), H. Unikofsky, Maspeth (300 dol.), K. Vainius papildomus 125 dol., A. Osteika (100 dol.), M. Gaidimauskas (100 dol.).

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukas siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— **Kun. Eugenijos Borek,** Worcester, Mass., Aušros Vartų lietuvių parapijos vikaras, perkeltas kapelionu į šv. Vincento ligoninę.

— **Balfo direktorių suvažiavimas** Clevelande 1969 lapkričio 29 sudarė dvi komisijas: 1. Lėšų telkimo komisiją: E. Stepas, V. Ramanauskas ir K. Gaižutis; jie rūpinsis surasti naujus lėšų telkimo metodus. 2. Spaudos komisiją: A. Gintneris, V. Kasniūnas, Balfo reik. ved. kun. Pr. Geisčiūnas, E. Čekienė ir J. Botyrius; jos darbas teikti informacijas apie Balfo veiklą.

— **Kun. J. Bakanas,** Worcester, Mass., iš šv. Kazimiero parapijos perkeltas į Aušros Vartų parapiją.

— **Hartfordo jaunimui ir tėvam** kun. prof. St. Yla kalbės tema "Tarp dviejų kultūrų". Pašnekesys ir diskusijos įvyks kovo 1 d. 3 val. popiet. Lietuvių Piliečių klubo patalpose, 227 Lawrence St. Šatrijos skautės kviečia skautus, ateitininkus, o taip pat tėvus — vietinius ir iš artimųjų apylinkių — atvykti ir kartu pasvarstyti visiem aktualius klausimus.

— **Hartfordo skautų Kaziuko mugė** įvyks kovo 8 Švč. Trejybės parapijos patalpose. Rengia Šatrijos—Tėviškės vietininkijos ir tėvai.

— **Solistas Stasys Baras** savo koncertu Adelaidėje vasario 28 pradės Adelaidės Meno Festivalio iškilmes. Šiam festivaliui iš viso pasaulio yra kviečiami žymūs menininkai ir meniniai ansambliai. S. Baro koncerto įjungimu į Meno Festivalį pasirūpino vietinis koncerto rengimo komitetas.

— **Antanas Skirius,** Rezoliucijom Remti Komiteto vicepirmininkas, iš eitų pareigų pasitraukė.

— **Lindos Stačiokaitės** vaizdelį "Paklydęs erdvėlaivis" teigiamai įvertino daugiausia 1968-1969 m. Eglutės skaitytojų. Jai Eglutė paskyrė jaunųjų premiją — 50 dol.

— **Dail. Petras Lukas** yra nusprendęs iš Los Angeles, Calif., visam laikui išvykti į Indiją.

— **"The Lithuanian Women"** — knyga apie lietuves moteris anglų kalba, išleista Liet. moterų federacijų klubų, turi didelį pasisekimą ir susilaukė šiltų atsiliepimų. Knyga supažindina kitataučius su lietuvių moterų veikla ir jų įnašu lietuvių tautai. Ši knyga Chicagos lietuviškai visuomenei bus pristatyta kovo 8 d. 3:30 val. popiet Jaunimo centre, kultūrinės popietės metu. Popietę rengia Chicagos klubas.

— **Kazimieras Skrinskas,** taurus Vancouverio Lietuvių Bendruomenės apylinkės narys ir buvęs Tautos Fondo įgaliotinis, o taip pat uolus Darbininko skaitytojas, mirė vasario 10. A. a. Kazimieras dalyvavo dar I-me pasauliniame kare, buvo didelis patriotas. Priklausė eilei lietuvių organizacijų, būdamas jų pirmose eilėse. Buvo religingas, apsiskaitęs, gaudavo kelis lietuviškus laikraščius ir žurnalus. Nuliūdime liko brolis Feliksas, gyvenąs Vancouveryje.

— **Kun. Karolis F. Girnius,** gimęs Maspeth, N. Y., prieš 52 metus, netrukus po kunigystės šventimų išvykęs į Peru kaip Maryknoll misijonierius, atšventė 25 m. kunigystės jubiliejų. Misijų krašte jis keliauja motociklu ir lanko plačiai pasklidusius tikinčiuosius. Jam pavyko pastatyti tiltą per pavojingą Rio Acora upę.

— **Telšių mieste** šiuo metu gyventojų skaičius siekia daugiau 20,000. 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, gyventojų šiame mieste buvo 13,000.

(E)

LIETUVIŠKOS KNYGOS

RELIGIJA. FILOSOFIJA

Kultūrinės gelmės pasakose, V. Bagdanavičiaus, I knyga	3.00
Kultūrinės gelmės pasakose, V. Bagdanavičiaus II knyga,	5.00
Moderni mergaitė, St. Ylos	4.00
Neapsikime aukuru, vysk. V. Brizgio	2.00
Mitžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio	1.00
Idealas ir Laikas, Dr. J. Girnius	4.00
Išganymo Kelias, Šv. Pranciškaus filioteja	3.50
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Čižiūno	1.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	10.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas	12.00
Šv. Raštas, Nauj. Testamentas (didelio formato), J. Skvirecko	5.00
Šv. Raštas, Nauj. Testamentas (mažo formato), J. Skvirecko	5.00
Šventadienio žodis, kun. Ant. Valiuška	3.00
Pranas Brazys, jo gyvenimas ir darbai	2.00
Bažnyčia susirinkimuose, kun. V. Zakaro	1.00
Šventųjų gyvenimai, kun. K. Matulaičio	5.00
Tikybos vadovėlis, katekizmas paaugusiem	1.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmad., šventad.	2.00
Šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Gegužės mėnuo, Tėv. K. Bučmio, O. F. M.	1.50
Šv. Pijus X, kun. J. Petrėno	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikai, pasaulėžiūra ir politika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	3.00
Marijos apsireiškimas Liurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranašystės apie pasaulio pabaigą	1.00
Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Ateitininkų vadovas, kun. St. Ylos	4.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	3.00
Šv. Pranciškus Asižietis, T. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl	5.00
Serafiškuoju keliu, Mąstymai, T. Hasenoehrl (II dalis)	5.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Žilio	3.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00
Šv. Jono Bosko, jo asmuo, darbai ir auklyba, 755 pusl.	5.00
Marijos šventovės Amerikoj, dr. T. Narbuto	2.50
Dievas sutemose, kun. St. Ylos, 391 pusl.	3.00
Žmogus be Dievo, dr. J. Girniaus, kietais aplankais	5.50
Šv. Augustinas, G. Papini, dr. P. Mačiulio vertimas	3.00
Dievo Avinėlis, dr. A. Maceinos	3.50
Dievas ir žmogus, prel. F. Bartkaus, tikėjimo tiesos	3.00
Marijos garbinimas Lietuvoj, J. Vaišnoros	5.00
Pilnutinis Kristus, vertė T. K. Butkus	5.00
Gyvoji Dvasia, kun. J. Vaitkevičius (4 tom.)	20.00
Dabarties sutemose, Br. Zumeris	2.50
Jobo drama, dr. A. Maceina	3.00
Apeigynas, I - II - III tom. po 5.00	15.00
Apeigynas, Jėzuitų leidinys	10.00
Marija, gelbėk mus, Sibiro maldaknygė	1.50
Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	2.00
Romos katalikų naujas mišiolas	9.00
Šventas Dieve, maldaknygė didelėmis raidėmis, paauksuota	5.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 pusl.	7.00
Katalikų katekizmas paaugusiems	3.00
Katalikiškoji Lietuva, kun. dr. K. Gečys	8.00
Apsaugok Aukščiausias, kun. P. Aleksos, maža knygutė	1.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, graudūs verksmai etc.	1.00
Marijos sekimas pagal Tomą kempietį	1.50
Metai su Dievu, kun. J. Prunskis	2.00
Šv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
Šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00

ISTORIJA, GEOGRAFIJA

Kontržvalgyba Lietuvoj, J. Budrio atsiminimai	2.50
Vyskupo P. Būčio atsiminimai (I tomas)	3.50
Vyskupo P. Būčio atsiminimai (II tomas)	3.50
Paskutinis posėdis, J. Audėno atsiminimai	4.00
Amerikos lietuvių sporto istorija, J. Jakubausko	4.00
Praeities pabiros, V. Biržiškos, straipsniai iš Lietuvos praeities	3.00
Iš sutemų į aušrą, A. Ramūno atsiminimai	6.00
Vysk. M. Valančiaus biografija, V. Biržiškos	1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	2.00
Česiovas Sasnauskas, J. Žilevičiaus	1.00
Lietuviškoji išeivija, prel. Myk. Krupavičiaus	2.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai	1.00
Lietuvos vaizdeliai, A. Žemaičio	1.00
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I, II ir III tom.	18.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	3.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos	5.00
Negęstanti šviesa (marijonai), kun. Pr. Garšvos	3.50
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo	5.00
Lietuvos istorija, V. Sruogienės, kietais apdarais	6.00
Palik ašaras Maskvoj, B. Armonienės	3.00
Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, K. Račkausko	2.00
Dėl mūsų Sostinės, V. Biržiškos atsiminimai	3.50
Dangaus debesyse, J. Švaisto išgyvenimai	3.50
Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienės	5.00
Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielinio	1.00
Didžiojo šiaurės karo frontas Lietuvoje, O. Urbono, I ir II dalis	3.00
Atsiminimai iš Balfo veiklos, prel. J. B. Končiaus	3.00
Aisčiai karinės istorijos šviesoje, Z. Raulinaičio	1.25
Žalgirio mūšis, O. Urbono, karas su kryžiuočiais	1.50
Karaliaus Mindaugo pulkas, J. Variakojo	3.50
Antanas Smetona, A. Merkelis	12.50
Antanas Smetona, V. Šliogerio	2.00
Martynas Jankus (monografija), P. Alšėnas	4.00
Vaidevutis, Z. Raulinaičio	1.25
Argentinos lietuviai	1.00
Dr. A. C. Curtis-Curtius	2.00
Vanagaitis	2.00
Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas	2.50
Vytautas Endziukaitis	2.00
Vl. Nagius-Nagevičius	6.00
Antanas Olšauskas	3.00
Krepšinio išvyka Australijon	3.00
Kelionė į Pacifiką, J. Bachunas	2.00
Blezdingėlės prie Torenso	2.00
Lietuva okupacijoje	2.00
Shenandoah, Pa. lietuvių parapija, dr. A. Kučas	4.00
Senprūsių laisvės kovos su vokiečių riterių ordinu, M. Anyso	7.50
Lietuviai legionieriai Vietname, B. Vrublevičiaus	2.00
Gimtinės takais, P. Narvydo (pasakojimai)	3.00
Šv. Kazimiero parapija Los Angeles, Calif., J. Gliaudos	5.00
Kun. Mykolo Vaitkaus atsiminimai:	
Su Minija į Baltiją	1.50
Baltijos Gražuolė (kiet. viršeliais 3.00)	2.00
Šiaurės žvaigždė	3.00
Per giedrą ir audrą	3.00
Nepriklausomybės saulėj V tom.	2.50
Nepriklausomybės saulėj VI tom.	2.50
Nepriklausomybės saulėj VII tom.	2.50

VADOVĖLIAI, KNYGOS JAUNIMUI

Svirplio muzikanto kelionės, V. Tamulaičio	2.00
Gatvės berniuko nuotykiai, R. Spalio (kietais virš. 5.00)	4.00
Labas ytas, Vovere, J. Minelgos	2.50
Baltasis Stumbras, G. Ivaškienės	3.60
Bitės, L. Germanienės	3.50
Keturi Valdovai, S. Džiugo	2.00
Neklaužados, S. Džiugo	2.00
Pelytė Geležytė, S. Tomarienės	1.25
Tinginė ir Darbštutė, S. Tomarienės	1.25
Paskendusi Pilis, S. Tomarienės	1.25
Lapė Snapė, S. Tomarienės	1.25
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	3.50
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	4.00
Lietuvos istorija, V-jam skyriui	1.50
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės	3.00
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio	3.50
Tėvų šalis, S. Jonynienės	3.50
Gintaras, J. Plačio, VIII skyriui skaitymai	4.00
Saulės vestuvės, pasakos, S. Tomarienėės	2.00
Meškiukas Rudnosiukas, Vytės Nemunėlio, nauja laida	3.00
Senolės pasakos, S. Tomarienės	3.50
Didysis reizas, P. Gavėno	2.00
Ukė Wagūu, P. Gavėno vertimas	2.00
Tėviškės sodyba, J. Plačo, III skyriui skaitymėliai	3.00
Pumpučio skėtis, spalvavimo knygutė	0.75
Algis ir Alytė, spalvavimo knygutė	0.75
Kaip Algiukas vėjo ieškojo, N. Jankutės	2.50

POEZIJA

Po Dievo antspaudais, Leonardo Andriekaus	3.00
Broliai balti aitvarai, H. Nagio, kietais viršeliais	5.00
Šventieji akmenys, F. Kiršos	2.00
Lietus ir laikas, V. Bogutaitės	2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonė, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio	1.00
Žemės pakopos, J. Blatrušaičio	1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės	2.00
Sacra Via, A. Tyruolio	1.00
Poezija, J. Aisčio	6.00
Respublika, S. Lauciaus	1.00
Anykščių šilelis, A. Baranausko	5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės	2.50
Maironio baladės, iliustravo P. Lapė	6.00
Šviesos mergaitė, P. Naujokaičio, lyrinė poema	1.50
Šerkšno sidabras, V. Vaitkaus, eilėraščiai	1.50
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio, eilės	1.50
Kai tu arti manęs, D. Sadūnaitės, eilėraščiai	1.00
Martynas Fierro, J. Hernandez poema	1.00
Sutemos, J. Narūnės dienraštiniai posmai	1.50
Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščiai	7.00
Gruodas, A. Jasmanto eilėraščiai	3.00
Ugnies pardavėjas, B. Rukšos, poezija	1.00
Partizanų akys, J. Parojaus eilėraščiai	2.00
Alkana žemė, S. Šakytės eilės	2.00
Dienoraštis, M. Vaitkaus	1.50
Detalės, A. Baužinskaitės-Kairienės	2.00
Kai mes nutylam, J. Saulaitytės	2.00
Atdari langai, S. Santvaras	3.00
Aukos taurė, S. Santvaras	2.50
Auksiniai rageliai, Pr. Naujokaitis	2.00
Beržų pasakos, O. B. Audronė	1.50
Tu esi mano žemė, D. Sadūnaitė	1.50
Vakarė banga, G. Tulauskaitė	2.00
Metų vingiai, A. Tyruolis	3.00
Tau sesute, P. Lemberto kietais virš. 5.00	4.00
Tik tau ir man, O. B. Audronės	3.25
Trapus vakaras, K. Grigaitytės	3.00
Bevardė šalis, L. Sutemos	3.00
Aguonų gaisras, Vl. Šlaito	2.00
Gėlių kalbėjimas, J. Meko	1.00
Pavieniai žodžiai (vaizdai), J. Meko	4.00
Šekspyro Sonetai. Vertė Alf. Tyruolis	4.00

BELETRISTIKA

Rezistencija, R. Spalio romanas, kietais viršeliais	6.00
Graži tu mano Tėvyne, Antologija	3.00
Vilniaus rūbas, P. Tarulio romanas	3.50
Bėgiai, K. Almeno novelės	2.50
Veidu prie žemės, K. Grigaitytės novelės	2.00
Pavasario lietus, A. Barono romanas	3.00
Elegijos, J. Aistis	2.50
Alma Mater, R. Spalio (kietais viršeliais)	5.00
Liepsnos ir apmaudo asočiai, J. Gliaudos	4.00
Smilgos (apsakymai), A. Giedrio	2.50
Gyvenimas tai kekė vyšnių, K. Almėna	5.00
Runce ir Dandierinas, J. Žmuidzino	2.50
Gluosnių daina, A. Vaičiulaičio	2.50
Vieniši pasauliai, A. Rūtos	3.50
Sąmokslas, V. Volerto, prem. romanas	3.50
Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės	2.00
Kelias į kairę, A. Rūtos prem. romanas	3.00
Valentina, A. Vaičiulaičio	1.00
Gundymai, J. Gailiaus	1.00
Pabučiavimas, J. Grušo	1.00
Sveiki, gyvi, J. Parojaus	2.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	1.00
Žvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	2.00
Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Antroji pradalgė, literatūros metraštis	3.50
Trečioji pradalgė, literatūros metraštis	3.50
Ketvirtoji pradalgė, literatūros metraštis	3.50
Penktoji Pradalgė — Literatūros metraštis	3.50
Šeštoji Pradalgė — Literatūros metraštis	3.50
Pulkim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo	2.00
Pulkim ant kelių, II tomas	2.00
Baisusis birželis, Pr. J. Naumiestiškio	3.50
Žemės šauksmas, Alės Rūtos, apysaka	4.00
Kur bėga Šešupė, A. Skirkos, legendos	2.00
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	2.50
Dailininkas Rauba, V. Ramono	3.50
Proza, Gabijos leidinys, apysakos	1.25
Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdeliai	2.00
Žvakidė, A. Škėmos, 2 veiksmų vaidinimas	2.00
Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdeliai	2.00
Žiurkių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmų drama	1.50
Don Kamiliaus mažasis pasaulis (II tomas))	2.00
Naujas veidas, A. Norimo novelės	2.00
Peilio ašmenimis, J. Jankaus drama	4.00
Ant Vilnelės tilto, P. Jurkus	2.50
Karklupėnuose, A. Baranauskas	2.50
Rinktiniai raštai, P. Andriušis	5.00
Nepriklausoma Lietuva, R. Skipitis	7.00
Laisvę ginant, J. Petruitis, I tom.	1.00
Laisvę ginant, J. Petruitis, II tom.	2.00
Silpname kūne, J. Prunskis	1.50
V. Krėvės raštai, 5 tomai kiet. viršeliais	27.00
Ošiančios pušys, H. D. Mošinskienė	2.50
Aidas tarp dangoraižių, O. Nendrė	5.00
Draugas don Camillo, G. Guaraschi	3.00
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano	1.50
Meilė trikampy, R. Rasos romanas	3.00
Grožvydės meilė, P. Orintaitės	2.00
Prisikėlimas, Alė Rūta	2.50

MENAS, MUZIKA

Art Collection, pranciškonų meno galerija	5.00
Tautos keliu, J. Juodis, paveikslų albumas	7.00
Šventoji auka, tėv. A. Kezys, S.J., foto albumas	5.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	6.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Liaudies dainos, K. Banaičio	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00
Lietuviais esame mes gimę, J. Žilevičiaus, lietuvių dainynas	4.50
Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato	8.00
Dainos aukštam balsui su pianu II, Vl. Jakubėno	3.00
Dainos Lietuvai, S. Čerienės-Mulks, solo balsui ir panui	1.00
O tėvyne manoji ir Ramunė, S. Čerienės, dainos po 50¢	1.00
Dainų Gajos, J. Stankūnas, chorui, solo	3.00
Lietuvos aidai, J. Stankūnas, akordeonui	1.50
Ten gintarėliai, P. Matekūnas, jaunimui	2.00
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas	3.00
Laisvės kovų dainos, red. J. Aistis	5.00
Su daina, red. G. Šimukonienė	2.00
Dainų sūkury, red. G. Šimukonienė	1.00
Mažasis giesminėlis	1.00
Dainuok linksma jaunyste	2.50

ĮVAIRIOS

Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Kario	5.00
Visi mes broliai, L. Evely, vertimas	2.50
Pasaulio lietuvių žinynas, A. Simučio	5.00
Lietuvių literatūra svetur, red. K. Bradūno	10.00
Škėmos raštai I tomas, red. A. Landsbergio	6.00
Penki stulpai turgaus aikštėje, A. Landsbergio	2.00
Lietuviškasis liberalizmas, red. V. Kavolio	3.00
Nužemintųjų generacija, V. Kavolio	2.00
Sodybų pievelės, A. Šeštoko, pievų priežiūra	1.25
Valgių gaminimas, 565 pusl., kietais viršeliais	7.50
Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt.	4.50
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčikonio	12.00
Lietuvių Moksl. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vaserio	1.50
Karališka diena, K. Barėnas	1.50
Lietuva — Europos nugalėtoja	2.00
Lietuvos spalvotas žemėlapis	2.50
Tautiniai rūbai ir juostos	1.75
Žemės ūkio švietimas, dr. J. Dauparas	5.00
Visgailis, J. Vėgelis, padavimai	3.00
Vardynas, A. Rūkas	3.00
Metraštis, Liet. katalikų mokslo akademija	5.00
Religinis pradas Maironio kūryboje, A. Šešplaukio	2.00
Komunizmas — Antikristo religija, K. Čibiro	1.00

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Aldona Stempužis, su Stuttgarto simfonijos orkestru, vad. D. Lapinskui, dainuoja: (Carmen-Bizet) Habanera, Seguidilla ir Carreau Pique; (Il Trovatorė, Don Carlo — Verdi) Stride la vampa ir O don fatale; (Samson et Dalila — Saint Saens) Amour viens aider ir Mon coeur s'ouvre a ta voix) (Orfeo —Glueck) Che faro senza Euridice ir (Il barbiere di Siviglia—Rossini) Una voce poco fa. Stereo galima vartoti ir mono, kaina 6 dol.

Tykus buvo vakarėlis. —Naujai išleista ilgo grojimo lietuvių dainų ir šokių muzikos plokštelė, kurioje įgrota: Tykus buvo vakarėlis, Laivai, Šiū naktely, Kas bernelio sumislyta, Oi laukiau, Bernužėli nesvoliok, Sena amerikiečių daina, Plauks laivelis, Dėdės Jono polka, Trankus kaimo valsas, Septynias mergaites sutikau, Rozeta ir Džiaugtis jaunyste. Dainuoja solistai, vyrų kvartetas. Muzika — tautiniai instrumentai ir orkestras. Mono (galima groti ir stereo). Kaina 5 dol.

Antrieji Žirginėliai: Vasaros pasaka, Kalėdų dovana, Klementina ir Valentina ir Rimas pas Kęstutį. Birutės Pukelevičiūtės režisūra. Dainos ir muzikinė palyda Fausto Strolios. Graži dovana vaikučiams. Stereo, galima groti ir mono, kaina 5 dol.

Vivat Academia. L.S.T. Korp. Neo-Lituania orkestras. Padainuota: Alma Mater, Linų laukai tavo akyse, Širdyj jauni, Ugnies bučkis, Atsimenu aš, Plaukia sau laivelis, Ai . . .ai . . valsas, Daugiau nesišypsosiu, Sudiev merginos, Meilės pasaka, Mylėsiu aš, Neo lit. daina, Kur nors miela, Šokam tvistą, Meilės daina, Brangi širdis, Daina iš toli, Labas kolega, Svajonė, Nusižiūrėjau mergužėlę, Neišeik, neišeik tu iš sodžiaus, Jurgita, Eikim kartu, Laikykis, kolega, Tėvynės laukuose. Albumas iš dviejų plokštelių. Stereo 8.50 dol.

Dainos ir arijos. Sol. V. Daunoras įdainavo: Žaliojoj lankelėj, Augau aš pas tėveli, Pamylėjau vakar. Augo putinas, Saldus alus, Dėdės Jono polka, Tų mergelių dainavimas, Anoj pusėj Dunojėlio, Žaliam berže. Jau saulutė leidos, Traku pilis, arijos iš Rossini "Sevilijos kirpėjas", Verdi — "Nabucco" ir "Don Carlos", Beethoven — daina "In questa tomba obscura" ir Meler - "Gimtinė". Palyda simfonijos orkestro. Mono (galima groti ir stereo). Kaina 5 dol.

Žirginėliai: Zuikio puikio byla, Pasaka apie katinėlį ir gaidelį, Daržovių gegužinė, Du kačiukai, Skrendantis paršiukas, Eglė žalčių karalienė. Antroji laida skirta vaikam, kaina 5 dol.

Aidutės Dainuoja, Alice Stephens mergaičių choras įdainavo: Motinėlei, Pasvartyk, antele, Augin močiutė dukrelę, Eina garsas nuo rubežiaus, Aš augau pas tėvelį, Plaukia Nemunėlis, Vai nedvelk, vėjeli, Mėlynasis Nemunėlis, Už jūrų, už kalnų, O tu dainuok, Laimė man, Graži kaip deivė. Vytury, Tango nokturnas, Rid-rito, Aguonėlė, Pasivaikščiojimas ir Agnes daina. Stereo galima groti ir mono, 4.50 dol.

Montrealio Aušros Vartų Choras dainuoja: Kur giria žaliuoja, Kurteliai sulojo, Pavasario rytas, Berneli mūsų, Meno daina, Garsus mano Vilnius, Lėkit mintys, Girioj, Čigonai, Udrio daina, Tremtinių ir išvežtųjų giesmė. Stereo galima groti mono, 5 dol.

Lietuvių Pasakos, seka Leonas Barauskas, dainuoja sol. Aldona Stempužienė. Stuttgart simfonijos orkestrui muziką parašė ir diriguoja Darius Lapinskas. Stereo 6 dol.

Ainių Dainos ir Les Sept Solitudes, dainuoja sol. A. Stempužienė su Stuttgarto simfonijos orkestru, muzika Dariaus Lapinsko, kuris tam orkestui diriguoja. Stereo 6 dol.

Šios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Siuntimui pridedama 50 c., Kanadoje 1 dol.)

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėlę, Rugučiai, Lenciūgėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėlė, Kepurinė ir Per girią, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50.

40 Lietuviškų Meliodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga Šešupė, Plaukia žąselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainu dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Unčių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jojau dieną, Sutems tamsi naktužėlė, Aušta aušrelė, šviesi pazarėlė, Tris dzienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Garnys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

New Yorko Lietuvių vyrų choras įdainavo: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jojau dieną, Žvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu sakalėli, Atsisveikinimas ir Tėvynei. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistu ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolima kelionę, Užstalės daina, Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievuže, Augu pas tėvelį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainu: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aupu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Pavergtos Tėvynės Muzika Nr. 1 įdainuota: Sesuo žydrioji, Vilija, Žvaigždutė, Pasvarcyk ancela, Kaipgi gražus rūtelių darželis, Kūmute širdele, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Šokių scena, Pasveikinimo choras, Udrio daina, Vaivados daina ir Vaivados ir Naglio duetas. Mono 2 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio padainuota: Leiskite rasą, Tyliąją naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandieną, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusis, Tylią naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuotos liaudies dainos: Plaukia Nemunėlis, Subatos vakarėlį, Gražių dainelių, Buvo gera gaspadinė, Per girią, girelę, Tūkstantis žingsnelių, Šalta žiemužė, Per Klausučių ulytėlę, Vilniaus kalneliai, Pragėriau žirgelį, Praded aušrelė aušti, Ar aš tau, sese, nesakiau, Pasėjau linelius, Daug daug dainelių, Mylėjau mergelę, Bijunėlis žalias, Kai aš turėjau kaime mergelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šėriau žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Suskyniau skynimą, Du broliukai kunigai, Šėriau šėriau sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevelis, Ant kalno mūrai, Eisim, broleliai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Rūtos ansamblis ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba žvaigždutės, O kai aš, Sakyki, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu, Aš berneliui nesisiūliau, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūteliu, Pasakyk, čigone miela, Kai aš grėbiau lankoj šieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis viena minti ir Kaip slaptingai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• **Ignas Žalys — pirmas Amerikoje!** CHESS LIFE žurnalas vasario nr. paskelbė naująjį "Postal Chess Ratingsą", kuris apima apie 5000 žaidėjų. Garbės sąrašo viršūnę sudaro: 1. Ignas Žalys (Montreal, Quebec) 1824; 2. W. Goichberg (meistras iš N. Y.) 1798; 3. W. Robertie (Harvardo šulas) 1798.

Panašios garbės 1957 metais buvo pasiekęs Kazys Merkis (Boston, Mass.), skelbtas pirmuoju Amerikos meistru per abu pusmečiu su 1902 tš.

Žalys turėjo aukščiausią įvertinimą 1956 m., būtent 1866 tš., nors stovėjo šeštu (Merkis tuomet buvo trečias su 1902 tš.). 1959 m. Žalys laimėjo didįjį Amerikos Golden Knights turnyrą, tapdamas pirmuoju Kanados šachmatininku laimėjusiu GK turnyrą. Ignas Žalys yra dukart laimėjęs Montrealio p-bes (1950 ir 1961), ir dukart Quebeco p-bes: 1964 ir 1969 m.; 1964 m. Žalys buvo įkeltas į USCF meistrų klasę.

• Lietuvos moterų čempionės partija iš Sovietų S-gos pusbaigminių. Baltais žaidė M. Kartanaitė (Maišiogalos vid. mokyklos mokytoja), juodais — Šal. Kartanaitė paaukojo bokštą ir laimėjo partiją..

1. P-K4 — P-QB4
2. N-KB3 — N-QB3
3. P-Q4 — PxP
4. NxP — P-KN3
5. B-K3 — N-KB3
6. N-QB3 — B-N2
7. PKB3 — P-Q3
8. Q-Q2 — B-Q2
9. B-K2 — 0-0
10. 0-0-0 — Q-N1
11. P-KN4 — R-B1
12. P-KR4 — N-K4
13. B-R6 — B-R1
14. P-R5 — P-QN4
15. PxP & BPxP
16. N-Q5 — NxN
17. PxN — Q-B2
18. N-K6 — BxN
19. PxB — N-B5
20. BxN — QxB
21. K-N1 — QxKP
22. QR-K1 — QB2
23. B-N5 — P-K4
24. QxP — R-B5
25. R-R2 — R1-B1
26. R1-R1 — B-N2
27. Q-Q3 — P-QR4
28. RxP — RxBP
29. QxQNP — R7-B4
30. Q-N6 — R4-B3
31. QxRP — R-N1
32. RxBeh! Juodieji pasidavė.

Jonas Juodis, prityręs buhalteris — ekonomistas, apskaičiuoja federalinius, New Yorko valstijos ir miesto mokesčius, užpildo mokesčių pareiškimus, suveda prekybininkam knygas. Kreiptis: J. Juodis, 664 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. 11208. Tel. 277-3342.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Rašomosios mašinėlės iki 13 inčių voleliu — geriausios vokiečių firmos "Olympia" — tuč tuojau gaunamos iš Spartos. **Spalvotoje** TV vėl nauji pagerinimai. Pirkite geriausią — "Zenith". Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 5th Ave. Sąžiningai ir pigiau pirksite per Spartą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

$ MONEY MAKING $ DISTRIBUTORSHIP

You read about it in Newsweek. The quick connect electronic Beer Tap that meters and measures the flow of draft beer.

- NO WASTE
- NO UNAUTHORIZED GIVE-AWAY
- NO OVER PULLS
- NO SPILLAGE

Can be set to automatically measure, meter and dispense any number of oz. per serving. Investment is in inventory only.

Minimum investment $5250.00. For information and application on your area, phone A.C. 505—243-5519 or write Marketing Director

BREW MASTERS INTERNATIONAL

TOWER PLAZA, SUITE 204
ALBUQUERQUE, NEW MEXICO
87101

LITAS PATARNAUJA KELIAUJANTIEM Į LIETUVĄ

Jau kuris laikas Lito kelionių biuras patarnauja keliaujantiem į Lietuvą — parūpina pasus, išrašo bilietus.

Litui pasiūlė suomių oro linija — Finnair suorganizuoti grupinį važiavimą į Lietuvą, kur kelionė ten ir atgal atsieitų tik 450 dol. (už viešbučius reikėtų mokėti papildomai). Šis grupinis važiavimas teikia privilegiją — Vilniuje būti 10 dienų.

Grupinio važiavimo datos numatytos tokios: birželio 30, liepos 21 ir rugpiūčio 17. Visa kelionė užims 21 dieną. Be Vilniaus dar lėktuvas sustos Amsterdame, Helsinkyje, Maskvoje, Varšuvoje.

Suinteresuoti prašom kreiptis į Lito kelionių biurą: 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y., 11421, telefonas — 847-55 22. (Skelb.)

DISPLAY

SCHOOL BUSES
GOOD FOR CAMPERS
Come take you pick.
We'll take out the seats if you wish.
—— $1500 each. ——
(516) MO 9-0309 MR. SMITH

GAS HEATING SERVICE
A. F. C.
24 Hour Emergency Service
Also Plumbing Work
CALL 597-7195
Ask for FRANK

ANGELO'S RESTAURANT
The Ultra Plus in Italian Cuisine
Open 7 Days a Week
—— Family Atmosphere ——
2520 Center Island & Route 22
UNION, New Jersey
(201) 687-2585

H. W. MALE

Mechanics large Trucking Co. needs Diesel gas motor mechanics days & nights. Union benefits. Oneida Motor Freight, Commercial Ave. Carlstadt, N.J. 201—933-6000, P. Bauer.

Service Station Men — exp'd also mechanics exp'd, 5 day week, top dollar for top men, Heathcote Service Inc., Heathcote & Weaver St., Scarsdale, N.Y. — (914) SC 3-1573

DUCTILE IRON FOUNDRY

FLOOR MOLDERS
BENCH MOLDERS
Full Benefits
Good Working Conditions

Honeyspot Road Extension
STRATFORD, CONN.
203—367-6423

Grojame Jums, L.S.T. Korp. Neo-Lithuania, grojant orkestrui, įdainuotaz; Spaudos baliaus valsas, Tau tiktai tau (tango), Oi, sudieu, sudieu (valsas), Vieversys (tango), Bybabalula (liet. tvistas). Orkestrui vadovauja A. Modestas, dainuoja A. Gasparaitis, žodžiai B. Augustinavičiūtės ir kitų. Kaina 7 dol. Mono.

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

VICTOR CRISPIN
CONTRACTING CO.
Inc.
GENERAL CARPENTERS
GENERAL CONTRACTORS
STORE FRONT WORKERS
AND INTERIORS
119-04 94th Avenue
Richmond Hill, Queens, N.Y.
Tels. 387-9510 — 847-1848

GENERAL CONTRACTING
CARPENTRY: We remodel Stores and Houses, Finish Basements. All kinds of woodwork.
Call MR. NICK any day
463-6725 — 8:00 AM to 6:00 PM

MR. TUCKER
138-29 232 Street, Laurelton, L.I.
PAINTING OUTSIDE & INSIDE
Fully insured, $25 and up per room.
Call: 528-7649

EMERGENCY
OIL BURNER SERVICE
24 Hours a Day
on #2 4 and 6 Oil
ALSO ROOFING REPAIRS
Call 931-0934

H. W. FEMALE

EXPERIENCED OPERATORS
on Better Dresses, most do complete garment. Steady work, nice working conditions. BOLD FASHION INC. 126-11 Liberty Ave. Richmond Hill Queens. Call 843-9530

Specialiai į LIETUVĄ

Visi mokesčiai ir išlaidos užmokama čia. Gavėjas nieko nemoka.

IT - 605 — $31.80
4½ sv. rūkytų lašinių,
2½ sv. taukų,
4½ sv. ryžių,
4½ sv. cukraus,
4½ sv. miltų.

IT - 607 — $34.70
20 sv. miltų,
20 sv. ryžių.

SPECIALUS I — $38.50
10 sv. taukų, 10 sv. miltų,
10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

PUIKUS — $45.00
1¼ sv. kavos pupelių,
2¼ sv. cukraus,
1 sv. šokolado,
2¼ sv. ryžių,
1¼ sv. sviesto,
1¼ sv. šveicariško sūrio,
1¼ sv. rūkytų lašinių,
1¼ sv. rūkyto kumpio,
2¼ sv. mišrių vaisių,
2¼ sv. marmelado,
2¼ sv. miltų,
1¼ sv. pyragaičių.

10 SKARELIŲ — $46.80
5 vilnonės skarelės, be kutų, didelės ar mažos gėlės ar turkiški pagražinimai ir 5 šilkinės skarelės, visokios spalvos.

ITALIŠKI LIETPALČIAI
Vyram ar moterim — visokie dydžiai. Spalvos: mėlyna, tamsiai žalia, tamsiai ruda
1 lietpaltis — $25.90
2 lietpalčiai — $39.30

SPECIALI PASIŪLA
Kailinių imitacija, padaryta iš garsios Borgana medžiagos — kaip kailiniai (tamsiai ruda) ar persiška avis (juoda) už nenukonkuruojamą kainą — viskas už $99.00

UŽSISAKYK DABAR
UŽSISAKYK TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530
Reikalaukite veltui siunčiamų katalogų!

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

Jeigu neturite laiko ar galimybių asmeniškai atvykti į LITO įstaigą, prašom surašyti informacijas žemiau ir pasiųsti į LITĄ. Čia taksų ekspertai išrinks reikalingas informacijas ir užpildys Jūsų **federalines, valstijos** ir **miesto** mokesčius. Informacijas surašykit visas — ar asmeniškos ar taksuojamos, kad būtų galima išnaudoti visas legalias galimybes. Prašom vartoti šią iškarpą arba atskirus lapus.

LITAS TAX SERVICE

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 Tel. (212) 441-6799

Federaliniai ir visų valstijų bei miestų mokesčiai

PRAŠOM IŠKIRPTI IR VARTOTI JŪSŲ MOKESČIAMS

1969 METŲ TAKSŲ JUODRAŠTIS

VARDAS ir PAVARDĖ ..... AMŽIUS .....
UŽSIĖMIMAS ..... SOCIAL SECURITY # .....
ŽMONOS VARDAS ..... AMŽIUS .....
JOSIOS UŽSIĖMIMAS ..... SOCIAL SECURITY # .....
IŠLAIKOMŲ VAIKŲ VARDAI .....
KITI IŠLAIKOMI ASMENYS:
Vardas Giminystė Kur gyvena Kiek uždirba
JŪSŲ ADRESAS ..... Telefonas .....
Ar pernai pildėt taksas? ..... Koks buvo Jūsų adresas .....
Ar įdėjote estimated taksų dėl 1969 metų? ..... Jei taip, kiek? .....

PAJAMOS

ALGOS — per pridėtus W-2 lapelius ..... Ar sirgote ..... kiek ilgai? (nuo ..... iki .....)
Ar gavot algą už tą laiką? ..... Kitos pajamos — Randos/Nuomos .....
Pensija .....
Biznio pajamos .....
Kitos pajamos .....

DIVIDENTAI ir PALŪKANOS
Surašykit iš kur gautos ir kiek arba pridėkit informacinius lapelius
Iš kur? Kiek

PARDAVIMAS NUOSAVYBIŲ ARBA AKCIJŲ
1. Kas ir kada parduota?
2. Už kiek?
3. Kada ir už kiek pirkta?
4. Komisijos ir pardavimo išlaidos
5. Kapitalinis remontas
(Prašom pridėti atskirą lapą)

Šis juodraštis padės Jums suorganizuoti finansines detales. LITAS TAX SERVICE ekspertai išrinks rašytinus dalykus.

Jūsų mokesčiai bus užpildyti profesionališku kruopštumu. Už patarnavimą sąskaitą prisiųsime vėliau. Patarnavimas priklauso nuo darbo, bet pradedant nuo $10, vidurkis yra apie $15 už visas tris formas.

JEIGU JŪSŲ IŠLAIDOS BUVO PANAŠIOS KAIP PERNAI, TADA GALITE ATSIŲSTI TIK PERNYKŠTĮ NUORAŠĄ IR PASIKEITIMUS PAŽYMĖTI LAIŠKE.

Šį lapą, savo atskirus komentarus, uždarbio lapelius, ir (jei turite) pereitų metų nuorašus siųskite:

LITAS TAX SERVICE
86-01 114th Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Profesionalai ir prekybininkai gali siųsti surašytas detales bet kokioje formoje. Konsultacijai atvykstame į vietą.

IŠLAIDOS

Nuosavybė

1. Nuomos ir išlaidos — Pirmas namas — Antras namas
Pajamos ($)
Taksos - Mokesčiai
Mortgage procentai
Vanduo ir nutekėjimai (sewers)
Kuras
Apdrauda
Reikmenys - Hardware supplies
Valymo priemonės
Janitorius
Važinėjimas
Lauko dekoracija
Vidaus taisymai
Dažymas, Elektra, Tvoros
Pečius, Gazas
Langai, Stogas
Kada namas pirktas?
Kiek mokėta?
Kiek ankstesniais metais amortizuota (depreciated)? (pridėkit kopiją)
Namų adresai:

2. Aukos — čekiais — pinigais — daiktais
Bažnyčiai (vardai)
Vienuolynams
Mokykloms
Balfui
Kitai labdarai (Heart Fund, Care, Skautams, Ateitininkams, Studentams, Salvation Army Ligoninėms, etc.)

3. Mediciniškos
Daktarai: (kokie?)
Dantistai (kokie?)
Akiniai
Sveikatos priemonės
Ligoninės (kokios?)
Laboratorijos
Gailestingos seselės
Transportacija
X-Rays
Ligos apdraudos
Nedarbingumo apdraudos
Auto. Ligoninės apdrauda
Vaistai pagal receptus
Kiti vaistai ir vitaminai
Sveikatos pagalbos priemonės
Kiek gauta atgal iš apdraudos?

4. Taksai
Auto benzinas (kiek mylių?)
Namo taksai
Auto pirkimo taksai
Kiti Sales Tax
Kiti taksai

5. Procentai
Ant mortgage
Dėl mašinos
"Credit cards"
Kiti išmokėjimai
Kitos skolos
Paskolų gavimo išlaidos

6. Įvairios išlaidos
Prašom surašyti pasitaikiusius
ugnies, audros, vagystės nuostolius;
mašinos nelaimes;
vaikų priežiūra motinai dirbant;
investavimo išlaidos;
žurnalai, patarimai;
transportacija;
profesijos nario mokesčiai, unijos,
viršvalandžių darbo išlaidos;
uniformos, batai;
auto išlaidos dėl darbo (ne iš namų važiavimas);
darbo įrankiai;
viršvalandžių maistas;
mokslas sau ar žmonai;
darbo ieškojimas.

7. Alimoninis mokestis
(skyrybų atveju)

8. Asmeniškos ir pusiau asmeniškos
Prašom aprašyti keliones susirišusias su profesija, arba tyrinėjimus investavimo tikslais, gamblinimo nuostolius ir pelnus, Pensijų fondo išdavimus, arba atsiėmimus.

DARBININKAS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

NEW YORKO NAUJIENOS

Kultūros Židinio statybos fondo I-sios popietės pravedėjų sąraše buvo išleista p. Eleonora Urbelienė, įėjimu kontrolės vedėja. E. Urbelienei nuoširdžiai dėkojame už visokeriopą pagalbą organizuojant bei pravedant I-ją popietę.pK.Ž.S.F.

Prof. dr. Jokūbas J. Stukas, profesoriaująs Seton Hall universitete, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos centro valdybos sausio 12 d. posėdyje priimtas į Akademijos narius.

Aleksandra Merker — Vitkauskaitė dalyvauja skulptūros parodoje Bergen County, N. J. Tai yra pirmoji metinė skulptūros paroda, organizuota Bergen County Artists Guild. Parodoje dalyvauja 38 skulptoriai. Aleksandra Merker -Vitkauskaitė išstatė tris skulptūras: The Unicorn, Pagautas paukštis, ir Fleitistas. Pirmąją premiją laimėjo jos mokinė Janet Light, pirmą kartą dalyvavusi parodoje.

LKM S-gos 29 kuopa rengia lietuviškas Velykas balandžio 5, sekmadienį, 1 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Brooklyne.

Levittown, L. I., parduodamas namas su 4 miegamais, aliuminium langais su garažu. Paliekami geri morgičiai-paskola, mokant į mėnesį 173 dol. Prašoma kaina 24,990 dol. Teirautis pas Owners Agency. J. Alukonis (lietuviškai) tel. (516) 796-0300.

Cypress Hills rajone, Brooklyne, parduodamas trijų aukštų mūrinis namas pilnoj tvarkoj, aliejaus apšildymas, vienas blokas nuo Norwood Ave. stoties. Namą pardavus, pirmas aukštas bus tuščias. Skambinti telefonu MI 7-3796.

Kad mūsų apylinkėje būtų šviesiau

Vasario 22 vakarą, prieš uždarant lietuvių dailininkų parodą, tame pačiame Kultūros Židiny įvyko pirmas toks pagerbimo aktas: Darbininko redakcija atžymėjo tuos vienetus ir tuos asmenis, kurie praeitų metų bėgyje labiausiai pasireiškė ir prisidėjo prie lietuvybės išlaikymo, mūsų kultūros puoselėjimo, savo konkrečiu darbu rėmė Lietuvos vadavimą. Asmenys ir organizaciniai vienetai buvo parinkti tik iš New Yorko apylinkės.

Ir kodėl taip padaryta? Čia Darbininko laikraščiui mintį davė amerikiečių laikraščiai. Juk ir jie skelbia savo metų žmones. Skelbia jie sausio pradžioje. Šia mintimi pasinaudodama, Darbininko redakcija pasirinko lietuviškojo gyvenimo metus — Vasario 16-ją ir išryškino tris vienetus ir keturis asmenis.

•

Redakcija labiausiai turi progos stebėti ir vertinti lietuvišką gyvenimą. Nė vienas lietuviškas veiksnys nėra taip atremtas į lietuvišką gyvenimą, kaip laikraščio redakcija, kurioj per ištisus metus vienaip ar kitaip vertinamos lietuviškojo gyvenimo apraiškos.

New Yorke kaip tik pasigesta to dirbančiųjų atžymėjimo, išryškinimo. Kartais tie dirbantieji nelabai nori, bet tegu tai būna paskatas kitiem — tegu ir kiti labiau sujuda ir išsitiesia.

Kodėl šie vienetai ir asmenys buvo parinkti, apie tai buvo rašyta praeitame Darbininko numerio vedamajame. Redakcijai atrodė, kad jie labiausiai išreiškė praeitų metų dirbančiojo ir besiaukojančio lietuvio idėją. Ir tegu būna jie tokie pristatyti: žmonės, kurie neužsisklendė savo siaurame asmeniniame gyvenime, bet kurie gyveno ir kūrė, darė tai, kas labiausiai buvo reikalinga, darė be kokios reklamos ar triukšmo.

Redakcijai pasisekė beveik visus sukviesti. Niekam nebuvo pasakyta, kas tėn bus, bet prašė: štai vasario 22 vakarą ateikit į kalną — į Kultūros Židinį. Nežinojo ir publika. Tik vienas šeimininkas A. Vakselis buvo pilnai paniformuotas.

Redakcijos narys Paulius Jurkus perskaitė aktą — kodėl štai atžymimi vienetai ir asmenys, gi redakcijos moderatorius Tėv. Kornelijus Bučmys, O. F.M., įteikė parašytus aktus ir Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvinių metų medalius.

Pradžioje žmonės net nesusivokė, kas čia dedasi, o paskui buvo tikrai nelauktas įspūdis. Šie lietuviškojo gyvenimo "oskarai" pirmiausia sujaudino tuos, kurie buvo atžymėti. Taip netikėtai, nelauktai! O publika — nesigailėjo plojimų.

Uždarant lietuvių dailės parodą vasario 22, Darbininko redakcija atžymėjo šios apylinkės nusipelnusias organizacijas ir asmenis. Atžymėjimo aktą Darbininko moderatorius Tėv. K. Bučmys įteikia LB apygardos pirmininkui A. Vakseliui. Nuotr. V. Maželio

Neatvykus Tėv. Juvenaliui Liaubai, jo atžymėjimo aktas įteiktas Tėv. B. Ramanauskui, kad perduotų. Nebuvo ir Vytauto Vaitiekūno. Gi Birutės Novickienės aktas buvo perduotas inž. A. Novickiui. Ir kai ji išgirdo tą vakarą, kas ten aukštam kalne nutiko, sakos, — net nebegalėjo užmigti.

Tai pirmas toks bandymas— sustoti ties žmogaus darbais ir juos įvertinti. Norėtume, kad tai būtų nepaskutinis!

Highland Park netoli pranciškonų centro parduodamas gražiai užlaikytas namas iš 7 kambarių su moderniška virtuve ir rūsiu, kuris gražiai įrengtas pobūviam. Žemės plotas 25x100, medžiais apsodintas. Tel. 827-9432.

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Kazimiero minėjimą kovo 1 ruošia Lietuvos Vyčiai. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj 10 val. iš ryto mišios. Po mišių bendri pusryčiai ir trumpa programa salėje po bažnyčia. Programai vadovaus Antanas Šalna iš Quincy. Pagrindinę šventės kalbą pasakys Antanas Žičkus.

Vasario 16 rytą Bostono burmistras leido iškabinti Lietuvos vėliavą prie naujosios miesto rotušės šalia Amerikos vėliavos. Vėliavos pakėlime dalyvavo gana daug lietuvių. Vėliavą pakėlė Lietuvos konsulas A. Shallna, Alto pirm. Br. Galinis ir miesto valdybos tarnautojas Jonas Čepkauskas, kuris yra gimęs So. Bostone.

Lietuviai kariai — ramovėnai išrinko naują valdybą: pirmin. Br. Bajerčius, vicepirm. Viktoras Kubilius, ižd. Pranas Martinkus, sekretorius Antanas Vileniškis, vėliavnešiai — Jonas Ūselis ir Stasys Rackevičius, kultūros reikalam — Jonas Vizbaras ir ūkio reikalam — Leonas Lendraitis.

Adelė Martus vadovaus Whist žaidimam vasario 28, šeštadienį, Šv. Petro lietuvių parapijos salėje, 492 East Seventh St. Pradžia 8 val. vak. Pelnas skiriamas parapijai.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventė buvo minima vasario 15. Pradėta ji pamaldomis šv. Petro bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Antanas Baltrušūnas. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Iškilmingas minėjimas buvo tą pačią dieną 2 v. popiet Liet. Piliečių draugijos salėje. Minėjimą pradėjo Alto pirm. inž. Bronius Galinis. Įneštos organizacijų vėliavos. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. A. Baltrušūnas.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos garbės konsulas A. Shallna. Gintaras Karosas perskaitė Mass. gubernatoriaus ir Bostono mero proklamacijas. Senatoriaus Brooke sveikinimą perskaitė adv. John J. Grigalus. Sveikino latvių atstovas Alfred Zigurs, estų — Jaak Juhansso ir Batūno vardu — prof. U. Blukis.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo Antanas Rinkūnas iš Kanados. Jis kalbėjo tema — naujo dešimtmečio angoje.

Minėjimo proga surinkta apie 3,000 dol. Lietuvos laisvinimo reikalam. Pažymėtina, kad lituanistinės mokyklos mokiniai sudėjo 15.04 dol.

KAZIUKO MUGĖ

sekmadienį, kovo 1 dieną
Atsimainymo parapijos salėje
64-14 56th Road, Maspeth, N. Y.
11 val. pamaldos Atsimainymo parapijos bažnyčioje.
12 val. MUGĖS atidarymas.
Mugė bus gausi lietuviškais išdirbiniais, rankdarbiais, medžio drožiniais ir gintaru.
Veiks bufetas ir kavinė.
Kviečiame visus atsilankyti —
NĖRINGOS ir TAURO tuntai

Atvelykio šeštadienį, balandžio 4 d., 7 val. vak.

Christ the King High School auditorium
68-02 Metropolitan Ave. Middle Village, N.Y.

GRANDINĖLĖ NEW YORKE

GRANDINĖLĖ — iškilusis tautinių šokių ansamblis iš Clevelando — balandžio 4 d. pirmą kartą pasirodys New Yorko ir New Jersey lietuviams. Šiuo nepaprastu koncertu atžymėsime ir "Laisvės Žiburio" ketvirtąsias metines. Ši talentinga tautinių šokių gupė, vadovaujama Liudo SAGIO, jau pasirodė kuone visuose didesniuose JAV miestuose, ir visur buvo šiltai priimta. Grandinėlę sudaro 60 šokėjų ir orkestras. Šios grupės sugebėjimas išsiveržti iš tradicinių formų ir išnešti jaunystės džiaugsmą į sceną, tuomi kitataučiams parodant mūsų tautinį meną be verkšlenimo, yra labai teigiamas ir sektinas reiškinys. Todėl džiaugiamės drauge su visa lietuvių visuomene, kad Grandinėlė šią vasarą galės pasirodyti Pietų Amerikos kraštuose, ir tinkamai reprezentuoti lietuvių tautinį meną.

Štai ką apie GRANDINĖLĘ sako kitataučių spauda:

Frank Hruby, muzikos kritikas THE CLEVELAND PRESS: "... these talented young people have put together a program of lovely folk grace and charm, one which is as near to professional as it can possibly be and still be amateur. The men are handsome and the girls constitute without a single exception a singularly beautiful group... here is a group you should not miss."

THE WONDERFUL WORLD OF OHIO MAGAZINE: "... the lively young dancers are radiant and vigorous in their brilliant and intricate precision under perfectionist Sagys. Most of the bright taditional costumes of the girls were hand-made at a cost of $250.00 to $300.00 each."

THE PLAIN DEALER: "The Grandinele, a troupe of Lithuanian folk dancers made it big yesterday in their hometown, Cleveland. About 1400 persons jammed WHK auditorium to watch and cheer the young precision dancers through an 11 dance program. Training showed in yesterday's precision program as the 50 some dancers moved gracefully from the taditional quadrille to the other dances with a story line..."

BILIETAI:
KAINOS: 3, 4, 5 ir 6 dol. Užsakant paštu, prisiųsti atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą voką: LITHUANIAN RADIO CLUB, 62-15 69 Place, Middle Village, N.Y. 11379.

Platintojai:
Woodhaven - Richmond Hill, N.Y. — HAVEN REALTY (J. Andriušis) 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. Tel. VI 7-4477
LITAS TRAVEL SERVICE (V. Gerulaitis) 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. Tel. 847-5522
Long Island, N.Y. — IRENA VILGALIENĖ, 36 Hicks Lane Great Neck, N.Y. Tel. HU 2-6684
Kearny - Newark, N.J. — BRONĖ MACIJAUSKIENĖ, 429 Highland Avenue, Kearny, N.J. Tel. 998-6797
Elizabeth, N.J. — VINCAS MAMAITIS, 209 Clark Pl., Elizabeth, N.J. Tel. 351-9057
Newark, N.J. — INSURANCE AND TRAVEL AGENCY (K. Trečiokas), 311 Walnut St., Newark, N.J. Tel. 622-4867
Paterson, N.J. — ANTANAS GUDONIS, 2-25 33 Street, Fair Lawn, N.J. Tel. SW 7-5299
Pastaba — Iš New Jersey vietovių — Elizabeth, Kearny ir Paterson — yra organizuoami autobusai. Suinteresuoti prašomi kreiptis į aukščiau nurodytus asmenis.

Christ the King gimnazija pasiekiama:
TRAUKINIU — BMT Metropolitan Ave. linija, Metropolitan Ave. stotis (traukinys sustoja kuone gimnazijos kieme). AUTOBUSU — Visi autobusai, einą Metropolitan Ave. gatve, sustoja prie gimnazijos vartų. MAŠINOMIS — Long Island Expressway išvažiuoti 69 St. Exit (važiuojant iš Long Island), arba Maurice Ave. Exit (važiuojant iš Manhattano). Trunka apie 10 min. iš Woodhaven ar Richmond Hill apylinkės. Gimnazijos kieme yra vietos pastatyti apie 250 mašinoms.

ŠOKIAI — LINKSMAVAKARIS

Atsimainymo parapijos salė 64-14 56 Rd. Maspeth, N.Y.

Gros lietuviško jaunimo "R. M. TRIO" orkestras iš Worcester, Mass.

Pradžia 9:30 val. **Įėjimo auka 2 dol.**

ŠOKIAI — DAINOS — TURTINGAS BUFETAS

Visus kviečiame ir visų laukiame! — LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS